

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Égész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre 7 k. (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A bolgár rémuralom.

Budapest, szeptember 8.

Bulgária lázbeteg. Csöndes nagyzási hőbortja most deliriummá fokozódott s e percben ez az ország beszámíthatatlan, nemcsak politikailag, de erkölcsileg is. Egy gyilkos banda osztogatja benne a parancsot, a kormány összecimborásodott vele, a fejedelem pedig az ország határán tul lesi, hogy mi fog vele történni.

Az országsorvasztó betegségnek régóta mutatkoznak a szimptomái. Bulgária anyagilag teljesen tönkrement, a nyomor a nép körében akkora, hogy a parasztek ezerszámra lázadnak fel az adóvégrehajtók és az asszisztáló katonaság ellen. Tavasszal az ország minden kerületéből parasztlázadásokat jelentettek, amelyeket csak szuronyal és golyóval lehetett elfojtani. Hitele nincs. A hadsereg megromlott, a tisztek kártyázással töltik idejükét, a vállalkozók nem jutnak pénzhez, egy évi rossz termés éhséget és csődöt jelent. Semmi sem emlékeztet már ott európai államra. Azon a fokon áll Bulgária, hogy teljes anarchia köszönt be ma-holnap.

Ily viszonyok közt dolgozik a bolgár-macedon liga azon, hogy felszabadítsa Macedóniát, hogy lecsipjen egy-egy darab földet Románia testéből. A lázbeteg deliriumában hódítási düh fogta el. A jelszó szép és hangzatos: népszabadítás. Ámde mi lesz Macedóniával és a szomszédos román részekkel, ha a liga csakugyan fölshabadítja? Bolgár kormányzat ül a nyakára, bolgár végrehajtók szívják ki vérét, bolgár tisztek hetvenkednek a garnizonokban s a macedonokra az ugynevezett felszabadítás után csak egy gyönyörűség, csak egy élvezet vár: a bolgár államadósság törlesztésében való részesedés.

Mikor volt Macedóniában akkora rémuralom, mint most Szófiában? Mikor kormányozták Macedóniát rablóbandák, mint most Bulgáriát? Mikor szövetekezett a macedon és román kormányzat orgyilkosokkal, akik vágóhídra cipelik szomszédos országok fejedelmeit?

Itt csakugyan értelmét veszti a felszabadítás szó. Mert bolgár uralom alá kerülni éppen ellentéte a személyes szabadságnak és a vagyonbiztonságnak. A bolgár kormány épp most adja napról-napra bizonyosságát annak, hogy vagy nem akarja vagy nem képes a türelmes papiroson garantált személy- és vagyonbiztonságot megővni. Hisz napról-napra halljuk, hogy a liga nemcsak gyilkosságok végrehajtására küldözgeti emisszáríusait, hanem revolverét nekiszegzi jó módú bolgárok és idegenek mellének s így csikar ki forradalmi céljaira pénzt. Minderről van tudomása a bolgár kormány, sőt előzetesen van róla értesülése s a rablóvilág mégis vidáman járja az egész fejedelemségben. Ez a kormányzat, ez a szövetekez, ez az ország akar népszabadításról beszélni. Ki az, aki mindebből csak egy szót is elhisz?

Itt más, sokkal alantasabb célok lappanganak. Zavar kell, egyrészt, hogy az ország és külföld közvéleményét eltereljük Bulgária gyászos zülléséről. Ezt a kormány óhajtja. Zavar kell, hogy a liga főemberei jól telezedjék zsebüket csengő arannyal, ez kell a ligának. Zavar kell, hogy mozgósítsanak, s dupla lénung és előléptetés járja, ez kell a katonáknak. Mindezek alantjáró, államhoz nem méltó, ázsiai izű célok, amelyek elérését azonban korántsem engedheti meg Európa, amely Bulgáriában nyugalmat akar azért, mert egyrészt másfelé van most elfoglalva, másrészt mert jelentékeny gazdasági érdekei vannak az Aldunánál.

Azt mondják, hogy Törökország európai konferenciát fog összehívni Bulgária megnyitése céljából. Hire jár annak is, hogy több hatalom erélyesen felszólította Bulgáriát a rend restaurálására. Mindez valószínű s ha eddig esetleg nem következett be, hát meg fog történni. Hogy rend legyen a bőrbe nem férő kis fejedelemségben, az európai szükségesség és nincs ok rá, hogy Európa ezt a rendet rá ne oktrojálja Bulgáriára. Mibelyt a román bíróságok befejezték vizsgálatukat s együtt lesz az aktacsomó, megindul a demarche, amelyet Bulgária most már fel nem tartóztathat.

A nagy zavar s az ország züllése egyenes következménye annak, hogy Bulgária eltért Sztambulov okos, előrelátó politikájától. A fejedelem ebből bőséges tanulságot meríthet. Orosz kegyért adta át az ország gyepőit a legtulzabb elemeknek. Az orosz kegy elmaradt, az ország pedig egy rablóbanda uralma alá került s gazdaságilag tönkrement. A mérhetetlen személyes becsvágynak ezek a gyümölcsei.

BELFÖLD.

Szél Kálmán Bécsben. Mint említettük, Szél Kálmán miniszterelnök tegnap este Rátótra utazott, ahonnan hétfőn Bécsbe érkezik. A miniszterelnök ezuttal azért utazik Bécsbe, hogy a királyi emlékeztetőre tartandó gyásztisztviszleten a magyar kormányt képviselje. A miniszterelnök szerdán ujra Budapestre lesz és elnököl aznap a minisztertanásban. Félhivatalos jelentés szerint a miniszterelnök a jövő hét hátralevő három napját is Budapestre tölti és a fővárosban lesz akkor is, amikor a perzsa sah a magyar fővárosnak lesz vendége. Közvetlenül a sah látogatása előtt esetleg újból Rátóton tölt néhány napot, bár erre nézve ez időszertint megállapodás még nem történt.

T A R C A.

Prológus.

Irtá: *Pásztor Árpád.*

— A Magyar Színház 1000-ik előadásán szavaltá Bátor Giszella. —

Emlékeztek még a félénk gyerekre,
Három éve mint állott itt remegve?
És körülötte sok kritikusi néni
Leste, vajjon hogyan fog majd beszélni.

Gyöngel Nagy kérdés, sugták, hogy megél-e?
Dehogy! szolt sok más, túlpezsög a vére.
És esztendő j s el a multba röppen:
Felnőtt a gyermek észben és erőben.

Egy pereig sem volt mostoha, vagy árva,
A jó közönség a szívébe zárta;
Ő volt szülője, és ha jött az este,
Nagy szeretettel mindig fölkereste.

Itt messze szállt a nappal zürzavarja;
Óh! Hány gond foszlott itt zolt egy kacajba
S hány munkáskéz, mely fíradt volt, elernyedtt,
Víg zenezóval nálunk tapsba kezdett.

Ezredszer gyúl ma itt ki mind a lámpa,
Ezredszer árad fénye a homályba.
Szülönk! Ezredszer hódol ma neked
Bolondos, víg, de hálás gyermeked!

Mi játszunk, hogy bűd, gondod messze szálljon,
Hogy a valót elűzze könnyű álom,
Hogy az életnek minden zord keserve,
A meddig játszunk, el legyen feledve.

Az omló könnyet csengő dal letörli,
A bánatot vidám kacaj megörli,
Lelkünk felolvad egy szebb, más világba.
Im, — ez a színpad ragyogó világa.

Ezredszer lép eléd ma tarka néped,
Ezredszer szórja lelkét ma elébed,
Néktek játék, mely holnap semmivé lett.
De ez a játék minékünk: — az élet.

Ölélő karját még a mult kitarja,
De hív jövendőnk szép tündérleánya.
Kövess! Vezetlek! mintha így beszélne.
Fel a függönyönyel! induljunk eléje.

QUO VADIS?

(10) — REGÉNY —

Irtá: **SIENKIEWICZ HENRIK**

A folyosókról, a magasabban fekvő termekből, a eseléd és fürdőszobákból szolgák és szolgánok öznöltek elő, és kiáltották: „Heu, heu me miserum!”; az asszonyok hangos zokogásban törték ki; némelyek véresre karmolták arcukat és befedték kendőkkel fejüket.

Csak az öreg marsfi, aki már számtalanszor állott szemben a halállal, maradt nyugodtan, olyan volt rövid sasprofilja, mintha márványból lett volna faragva. Csendet parancsolt, eloszlatta a jagjátó eselédéséget és így szolt:

— Hagyj engem, Pomponia. Ha csakugyan ütött utolsó óram, még lesz időnk, hogy bucsut vegyünk egymástól.

Ezzel szeliden eltolta őt magától. Pomponia jajongott.

— Ó, Aulus, bár megoszthatnám véled sorodat!

Térdreest és mély bensőséggel imádkozott. Aulus belépett az atriumba, ahol a centurio várakozott rá. Az öreg Cajus Hasta volt, Aulus egykori alantasa és társa a britanniai háborúkban.

— Üdvözöllek, ó hadvezérem — mondá. — A császár üdvözlését hozom neked és egy parancsát. Ime, itt van a táblácska, jeléül annak, hogy az ő nevében beszélek.

— Hálás tisztelettel veszem a császár üdvözlését és parancsának eleget fogok tenni — válaszolá Plautius — légy üdvöz, Hasta, és szólj, mely parancsot kell átadnod?

— Aulus Plautius — kezdé Hasta. — A császár megtudta, hogy a te házadban tartózkodik a lygiai király leánya, aki még az isteni Claudius idejében adatott a rómaiaknak tiszul. Az isteni Nero köszöni neked, hadvezérem, hogy te őt oly sok éven át vendégszeretetedben részesítettted: de nem akarja, hogy ő tovább is terhedre essék és különben is az a véleménye, hogy a leány, mint kezes, a császár és a szenátus oltalma alá tartozik, amiért is azt parancsolja neked, szolgátsd őt ki kezeimhez.

Aulus sokkal inkább katona és sokkal inkább római volt, hogysen ezen parancs ellen csak egy szót is ejtsen, vagy megengedte volna magának, hogy sajnálkozzon vagy panaszkodjék.

Hirtelen a harag és fájdalom egy ráncot esalt homlokára. Szempillájának e villanásától egykor reszkettek a britanniai légzők, sőt Hasta arcán is e pillanatban hirtelen félelem tükröződött vissza.

Aulus a parancs ellenében teljesen tehetetlennek érezte magát. Egy ideig nézgette a táblácskát, amelyet Hasta neki átnyújtott, aztán felémelt tekintetét az öreg centurio felé és nyugodtan így szolt:

Kállay a királynál. Bécsből táviratozzák, hogy a király ma Kállay Béni közös pénzügyminisztert hosszabb magánkihallgatáson fogadta.

A jövő évi állami költségvetés. Értesülésünk szerint Lukács László pénzügyminiszter október 10-én terjeszti a képviselőház elé a 1901. évi állami költségvetést. A pénzügyminiszter ezúttal is kimerítő beszédben fogja megvilágítani az új költségvetésben mutatkozó főbb eltéréseket.

E. M. K. E.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Kolozsvár, szeptember 8.

Csendben, zaj nélkül tartották meg ma délelőtt Kolozsvárott a városháza dísztermében az Erdélyre Magyar Közművelődési Egyesület ez évi rendes közgyűlését, ugyanott, hol az egyesület rendes választmányi üléseit is már 15-ik éve tartani szokta. A közgyűlés, mely eredetileg a kolozsvári Mátyás király-szobor leleplezésével egyidőre tervezett, a leleplezés elmaradása következtében száz, hivatalos jelleggel folyt le s éppen azért az elnökség a vidéki közönséget és a főkválasztmányokat sem buzdította megjelenésre. De azért a közgyűlés terme egészen megtelt helyi és vidéki tagokkal. A jelenlévők közt voltak: dr. Bartók György református, Ferenc József unitárius püspök, gróf Bethlen Pál Beszterce-Naszód vármegye, gróf Beldi Ákos Kolozsvár- és Hódmezővásárhelyi főispánja, báró Feilitzsch Arthur, Török Bertalan és Sándor József képviselők, Szvacsina Géza Kolozsvár, Novák Ferenc Gyulafehérvár polgármestere, gróf Korniss Viktor nagybirtokos alelnök, dr. Haller Károly miniszteri tanácsos, Páll István apátkanonok, Merza Lajos királyi tanácsos, dr. Csernátó Gyula tanfelügyelő stb.

A közgyűlést gróf Beldi Ákos elnök, Kolozsvár-megye főispánja következő, nagy figyelemmel hallgató és közben természetnyilatkozatokkal megszakított beszéddel nyitotta meg:

Kiemelte, hogy tekintettel társadalmi viszonyainkra, az Emke haladása 16 év után is folytonosnak és állandónak mondható. Ez viszonyaink között nem kis dolog. Hála és dicséret érte a nemzetnek, mely ezer irányú más teendője és terhei közepette sem feledkezik meg az erdélyi társadalom nagy ügyéről s azt évről-évre emelkedésre, fejlődésre és virágzásra segíti. A terjedelmes és kimerítő évi jelentés szerint az egyesület képzőszámvonala a múlt évben is 100.389 koronával szaporodott, miáltal a tőkevagyon 2,583.606 korona 89 fillérre és az elkölthető állandó évi jövedelem pedig 142.285 korona 95 fillérre emelkedett. E szaporodásban még nincs benne az öv. Mohay Károlyné-féle ingatlan hagyatéka, mely mintegy 100.000 korona becseréltében szintén ez évben szállt át az egyesületre, valamint nem foglaltatik benne több kisebb hagyatéka becsértéke sem. A múlt közgyűlés óta 30 új alapító és 1141 új rendes tag lépett be, akik az új alapszabályok szerinti kötelezettséggel együtt

— Várj itt, Hasta, az atriumban, amíg a leányt kezéidhez szolgáltatom.

Azután esiet az „Oecus“-nak nevezett terembe, ahol Pomponia Graecina, Lygia és a kis Aulus szivszorongva várták őt.

— Nem fenyeget bennünket sem a halál, sem a száműzetés veszélye — mondá — és mégis a császár küldötte szerencsétlenséget hozott házukra. Rólad van szó, Lygia.

— Lygiáról — kiáltá Pomponia elesodálkozva.

— Ugy van — felelé Aulus és a leány felé fordulva, folytatá — Lygia, te felnevelkedtél itt a mi házukban, mint szeretett gyermekünk és mi mindketten, Pomponia és én, szülői szeretettel vettünk téged körül. De te tudod jól, hogy nem vagy a mi gyermekünk. Téged kezűl adtak nekünk és a császárt illeti meg a felügyelet joga fölötted. Ő most követel téged tőlünk és házába akar fogadni.

Az öreg hadvezér nyugodtan beszélt, de különösen idegenül esengő hangon. Lygia tágranyitott szemekkel úgy hallgatta őt, mintha nem volna képes megérteni és Pomponia arcán halálös sápadtság ömlött el. Az Oecusa vezető folyosók ajtóiban halálárémült szolgálók mutatkoztak.

— A császár parancsának engedelmeskednünk kell — mondá Aulus Plautius.

— Aulus — kiáltá Pomponia, karjával mintegy oltalmazólag átölve a leányt — jobb volna számára a halál!

Lygia hozzásimult és csukló ajkakkal mindig csak azt az egy szót ismételte: „Anyám, anyám!” Többet nem tudott mondani.

Aulus vonásain fájdalom és harag tükröződött vissza.

— Ha egyedül állanék a világon — mondá

további 53.712 koronát képviselnek. A régi tagok közt van 78 örökös, 1989 alapító, 7294 rendes és 1778 pártoló, együtt 11.139. A főkválasztmányi szervezet is folyton megújulás alatt van. Az igazgató-választmány e tárgyban az új alapszabályok alapján felhívást intézett az erdélyi rész összes fő- és alispánjaihoz, valamint polgármestereihez az egyesület felkarolására és örömmel jelentheti, hogy a beérkezett válaszok egyetértésről és összetartásról tesznek tanúságot, kérve a közgazdasági tevékenység minél erősebb folytatását, amit az igazgató-választmány el is határozott.

Az Emke működése az algyógyi székely földmives iskolán kívül 7 önálló népiskolára, 11 kisdé-órára, 6 gyermekmenhelyre terjed ki, azonkívül 33 további községben adott felekezeti, iskolai és papi segélyt s mintegy 40 más címen különböző ösztöndíjakat, néptanítói jutalmakat, szegény iskolás gyermekek segélyét stb. Ehhez járul a már 133 népkönyvtárral és olvasókörrrel, valamint 65 népdalokörrel behálózott terület, úgy hogy ma már 300-nál több községben foglalt az Emke egy vagy más címen helyet. Új alkotások az idén: Algyógyon a székely földmives iskolával kapcsolatban a Székely árvaful-szeretethez megindítása és a Mezőség közepén az aranykúti Emke népiszkola megnyitása. Az állam átvette a balázsfalvi népiszkolát, viszont az Emke ott óvót létesít. A közgazdasági téren is szép eredménnyel munkálkodott az egyesület. Kezdeményezésére alakult az Erdélyi iparpártoló szövetség s támogatta a kormány telepítési politikáját. Az iparpártoló mozgalom sikerének tanúja az Emke által fölkarolt iparcikkek, első sorban a temesvári Emke-gyűjtő diadala.

Tekintettel, hogy az új alapszabályok az egyesület szervezetét illetőleg több fontos feladatot róttak ránk, jelenthetem első sorban is, hogy az egyesületi iródat úgy dologi, mint személyi tekintetben most már kielégítőleg szerveztük és állítottuk be, úgy hogy 20–25 évre a szükséglet ezzel körülbelül biztosítva van.

Az elnök ezután kegyeletes szavakkal emlékezett meg hílibi Gál Domokos kis-küküllővármegyei alispán, székelykereszturi Kovács Gyula nagy-enyedi polgármester és Abach Géza kolozsvári nyugalmazott polgármester, igazgató-választmányi tagok elhunytairól és néhai özvegy Mohay Károlyné, született Kőröspataky Antal Máriáról, aki az Emkére hagyta mintegy 100.000 koronára becsült mezőszéki magyar-kályvái birtokát. Még kegyeletes szavakat szentelt az elnök Munkácsy Mihály emlékének is, aki az Emke alapító-öklelét festette.

Az egyesület iránt való nem lankadó érdeklődés tanúja, hogy ez évben is heten emlékeztek meg végredeletileg az Emkéről, ezek közt: néhai Lukács Mózes nyugalmazott eszdőrezdes 6000, dr. Tüdös László debreceni ügyvéd testvérei fivérék emlékére 1000, Dobray István és neje Kovács Zsuzsa Debrecenből 1000, Peregriny Sándorné Nemetz Irma Budapestről 1000 és öv. Adler Józsefné Fogarásról 200 koronával; Vajna Aron gerendai ref. lelkes nejevel kölcsönös utóöröklési végrendeletet készített és hagyott hátra.

Végül lelkes szavakban kéri az elnök a tagokat, tartsanak ki az erdélyi társadalom nagy ügye körül és támogassák továbbra is az Emkét a nemes és hazafias törekvésében. (Lelesk éljenzés.)

Novák Ferenc indítványára az elnöki beszédet jegyzőkönyvbe iktatták, mire Sándor József főtitkár bejelentette a vidékről érkezett üdvözléseket, ezek közt

sötéten — nem adnám élve őt senkinek oda, és hozzátartozóim ma már Jupiter liberatornak mutathatnának be áldozatot értem. De nekem nincs jogom, hogy téged és gyermekünket a szerencsétlenségbe sodorjam, e gyermek még talán jobb időköt érhet meg. Ma elmegyek a császárhoz és könyörgöm neki, hogy vonja vissza e parancsát. Vajjon fog-e fogadni, azt persze nem tudom. De most, élj boldogul, Lygia! Pomponia és én örökre áldani fogjuk a napot, mikor hajlékunkba beléptél.

E szavaknál kezét fejére helyezé és noha igekezett arról venni érzelmeim, mégis mély, atyai fájdalom reszketett hangjában és midőn Lygia könnybeborult szemével rátekinthet és kezét görcsösen szorítá, így szólt:

— Elj holdogul, ő te szemünk fénye, ő mi örömrünk, mi reménységünk!

Erre gyorsan megfordult és visszatért az atriumba, hogy elrejtse egy római katonához nem méltó meghatottságát.

Pomponia bevezette Lygiát a hálószobába, ahol igekezett a leányt megnyugtatni, vigasztalni és bátorítani. Pomponia szava csodálatosan hangzott e házbán, ahol a csarnokban álltak még a laresek és a tűzhely, melyen Aulus ősi szokás szerint a házi isteneknek áldozni szokott.

A megpróbáltatás ideje elérkezett, mondá Pomponia. A császár háza a bűnek, szegénynek, gonoszagnak valóságos pokla ugyan, de aki tisztán menekül e büfészekből, az annál inkább idvezül. És szerencsére ez az élet csak pillanattal, van egy másik, ott a siron túl, ahol nem Nero, hanem az örök könyörületesség uralkodik és ahol a fájdalom helyett örök gyönyör és a könnyek helyett örök vigasság lesz osztályrésze a jóknak.

(Folytatása következik.)

gróf Kun Géza tiszteletbeli elnökét és gróf Apponyi Albert következő levelét:

Tisztelt barátom! Minthogy sajnálatomra nagymérvű elfoglaltságom miatt az idén sem jöhettek el az E. M. K. E. közgyűlésére, üdvözlétem mellett mai postautalványom kiildöm kezéidhez én 200 koronát kitevő hozzájárulásomat és működésüknek a legjobb sikert kívánom. Weidlingau 1900. szeptember 3. Gróf Apponyi Albert. (Elézés.)

Az évi jelentést tudomásul vették, a felmentvényt minden irányban megadták és aztán a főtitkár indítványára Apponyi Albert grófot, tekintettel Párisban elért nagy sikereire is, megválasztották az Emke tiszteletbeli tagjának.

A közgyűlést ezután az elnök a következő szavakkal rekesztette be:

Bizalommal és szeretettel ajánlom az E. M. K. E. nagy ügyét továbbra is a t. tagtársak pártfogásába és támogatásába. Tizenhat évi munka után az erdélyi társadalom megmutatta, hogy a változott viszonyok közepette is él benne az erőse s amihez fog, az sikerrel megoldani is tudja. Lassan bár, de fokozatosan előbb haladunk: csak a nemzet, az egész ország társadalmá el ne hagyjon. Mi a pártfogást és támogatást kitarító, lelkiismeretes munkássággal, hűséggel és ragaszkodással viszonzunk. Szavaimat azon fohással végzem: Isten éltesse, Isten áldja a királyt és hazát!

Nyomban a közgyűlés után összeült a választmány és több segélyt szavazott meg, azonkívül elhatározta, hogy támogatni fogja a kultuszminiszternél az Abrudbányára kért algnmázium ügyét.

KÜLFÖLD.

A felosztott reichsrath. Az osztrák hivatalos lap ma közli azt a császári rendeletet, amely a reichsrathot felosztja. A napokban még úgy volt, hogy a Koerber-kabinet a reichsrath újabb összehívását fogja ajánlani a koronának, de ettől a szándékától a csehek viselkedése eltérte. Mint a *Neues Pester Journal* jelenti, Koerber, június 8-ikán a csehek kérésére rekesztette be az ülésszakot, miután a csehek megígérték, hogy az obstrukciót beszüntetik. Koerber azonban csalódott a cseh vezérférfiak ígéréteiben és ezért hirtelen fordultal a reichsrath felosztására szánta el magát. A *Wiener Zeitung* a császári rendelet kísértőjeül nem-hivatalos részében közli a már ismertett nyilatkozatot is, amelyben a kormány megokolja a reichsrath felosztását.

A tegnapi este felosztatott reichsrath, amely öt kormányt buktatott meg, 1897. március 7-én kezdte meg működését és 1903-ban járt volna le mandátuma. Ebben vettek részt első ízben az ötödik kuria által választott képviselők is. 1897. április 5-én jelentek meg *Badeni* nyelven-döletai, melyek végzetessé váltak a reichsrathra. Már a husvetti szünet után, április 28-án megkezdtek a németek az obstrukciót névszerinti szavazásokkal és napirend előtti sürgősségi indítványokkal. Június 2-án Badeni az ülésszakot berekesztetnek nyilvánította. A szeptemberben újra összeülő házbán Kathrein lemondott az elnökségről és helyébe Abrahamovitz választott. Ez ülésszakban játszódtak le a legviharosabb jelene-tek, úgy hogy már november 28-án Badeni lemondott és a reichsrathot ismét elnapolták. Az új kormányelnök *Gautsch* lett, ki a házat össze se hívta, hanem berekesztette az ülésszakot; 1898 március elején *Thun* gróf lett miniszterelnök, kinek kísérletai a reichsrath munkaké- pesség tétele érdekében eredménytelenek maradtak. Ő június közepén elnapolta, július végén pedig berekesztette az ülésszakot. *Thun* is lemond 1899. október havában és helyére jön *Clary* gróf, ki a 15. ülésszak berekesztését rendeli el, de csakhamar megnyitja a 16. ülésszakot és most már *Witték* hivatalnok-miniszteriuma alatt kezdetét veszi a csehek obstrukciójá, mire a házat ismét elnapolják. Az új miniszterelnök, *Koerber*, 1900 február végén ismét egybehívja a sázat, mely azonban már március 18-án elnapolatik. Végre május 8-án hivatott össze utoljára — mert már június 8-án, a csehek emlékezetes zenés obstrukciójá folytán hazaküldték és ma véglegesen felosztatták ezt a viharos, teljesen meddő parlamentet.

Az 1896. évi új választási törvény értelmében az osztrák képviselőháznak 425 tagja van, miután az 72 új mandátummal szaporította a képviselők számát. Ezt a 72 új képviselőt a *választók ügyvezető általános osztálya* választja, amelyben mindazok a polgárok gyakorolják választó jogukat, akik a 24 évet már betöltötték, legalább hat

Olvasmány a szünidőre.

Az „En Ujságom” meséivel, verseivel, elbeszéléseivel, gazdag, változatos, mulattató tartalmával, gyönyörű képeivel a legszebb, legjobb képes heti magyar gyermeklap. Szerkeszti Pósa bácsi. — Negyedévre csak 2 korona. Kiadóhivatal: Budapest, Andrássy-ut 10. szám.

hónap óta állandó évi lakást tartanak és a választó jog gyakorlatából nincsenek kizárva. Ebbe az osztályba tartozó választók választják először képviselőiket (72), azután a vidéki kerületek (129), a városok 118, a kereskedelmi kamarák (21) s végre nagybirtokosság, amely 85 képviselőt választ. A vidéki kerületek és a városok választásaiban mindazok résztvehetnek, akik legalább nyolc korona jövedelmi adót fizetnek. A választók általános osztálya a kisebb városokban és a közeli falvakban együtt szavaz, csak a hat legnépesebb város tesz ez alól kivételt, Bécs 5, Prága, Trieszt, Lemberg, Grác és Brünn egy-egy mandátumhoz jutnak az általános szavazati jog révén. Ennek a kuriának választásai a hat nagy városban és Alsó-Ausztriában közvetlenül mennek végbe, a többi kerületekben azonban közvetett módon, vagyis 500 választó egy-egy bizalmi férfit választ.

Prága, szeptember 8.

A német haladópart kiegészített végrehajtó bizottságának mai üléséről a következők közzéadtak ki: A német tartománygyűlési képviselők kiegészített végrehajtó bizottsága ma Siegmund képviselő elnöklésével ülést tartott, melyen elhatározták, hogy Trautenauban szeptember 30-án német haladópart pártkongresszust tartanak és megállapították a kongresszus programját. Ezután a végrehajtó bizottság a képviselőház felszámolásával teremtett helyzetet foglalkozott és tekintettel a külsőben álló új választásokra és azoknak előkészítésére több határozatot hozott.

A kínai háború.

Berlin, szeptember 8.

A Wolff-ügynökség jelenti Washingtonból tegnapi kelettel: Hír szerint Junglu esapataival Paoingfuból visszatért Kajuenfuba. Csingszi, a pénzügyminisztérium mandsu elnöke állítólag öngyilkosságot követett el. Azt mondják, hogy Csangsiungnak nem sikerült 50.000 taenyi kölcsönt kieszközölnie a hankauai kínai kereskedőknél. A kínai lapok egy augusztus 19-iki ediktumot közölnek, amely a központi minisztériumok elnökeinek és titkárainak megparancsolja, hogy Taotingfuba menjenek és a császárt a kormányügyek intézésében támogassák.

London, szeptember 8.

A Daily Telegraphnak jelentik Kantonból 5-iki kelettel, hogy Takszu helyettes alkirály császári ediktumot kapott, amelyben a császár önmagát vádolja azért, hogy a dolgok a mostani kétségbeesett válságig fejlődtek. A rendelet utasítja az összes alkirályokat és kormányzókat, hogy a békét mindenütt fönntartsák, a lázadókat megbüntessék és az idegeneket és a keresztény kínaiakat minden veszedelem ellen megvédjék.

A lapok egy tegnapielőtti kelt sanghaji táviratot közölnek, amely szerint Japán közölte a hatalmasságokkal, hogy kész csatlakozni Oroszországnak Peking kiűritésére vonatkozó javaslatához, de azzal a kikötéssel, hogy a követségek védelmére kellő védőerőket hagynak a városban. Japán azonkívül attól teszi függővé hozzájárulását, hogy Kína formálisan kéri Peking kiűritését, ajánlatot tesz becsületes békealkudozások megkezdésére és egyidejűleg biztosítja a hatalmasságokat, hogy a rendet helyreállítja.

A Standardnak jelentik Tiencinből augusztus 30-iki kelettel: A szövetséges csapatok bevonulása a pekingi szent városba franciákból kapukon át történt. Az oroszok és a franciák együtt vonultak be, ugyszintén a németek és az amerikaiak, ellenben az angolok és a japánok külön-külön vonultak be. Az angol tengerészdandár és az angol követségnek eddigi védőerőse elhagyta Pekinget.

London, szeptember 8.

A londoni kereskedelmi kamara a hongkongi kereskedelmi kamarától táviratot kapott, amelyben azt kívánják, hogy a szövetséges csapatok Pekingben maradjanak, míg Kínának rendszeres kormánya nem lesz és a büns hivatalkók el nem veszik büntetésüket. A csapatok korábbi visszavonása, mondja a távirat, teljesen aláássa az idegenek tekintélyét Kínában. A táviratot átadták Salisbury miniszterelnöknek.

Köln, augusztus 8.

A Kölnische Zeitung jelenti Berlinből mai kelettel: A Peking kiűritése tárgyában tett német kompromisszum-javaslatról szóló washingtoni hír, melyet ma az egész sajtó tárgyal, félreértésen kell, hogy alapuljon. Német részről ilyen javaslatot nem tettek.

Berlin, szeptember 8.

A Wolff-ügynökség jelenti Amojból 6-iki kelettel: Ma reggel az itt és Kulangfuban partra szállt összes idegen tengerészkatonákat visszavonták.

Sanghai, szeptember 8.

Rosthorn osztrák-magyar követségi tanácsos nejevel Pekingből ideérkezett. A pekingi osztrák-magyar követség ügyeit Below, a német követség első titkára fogja ellátni.

Kiev, szeptember 8.

A keletázsiai vasút védelmére alakított új védőcsapat, amely négy századból, összesen ezernél több emberből áll, tegnap Kelet-Ázsiába ment.

Berlin, szeptember 8.

A Wolff-ügynökség jelenti Sanghaiból: dr. Felde törzsorvos, a német követség orvosa konstata, hogy báró Kettler halálát egy lövés okozta, amely a követet nyakán érte és közvetlenül halált okozott. A gyilkosság délelőtt 9 órakor történt. A követek erre az órára kérék kihallgatást a cugli-jámentől, hogy tiltakozzanak a diplomáciai testület kiutasítása ellen, amelyet a kínai kormány elrendelt. A kihallgatást kérő jegyzékre azonban választ nem kaptak és csakis ezért mondták le a látogatásról, nem pedig attól való félelmükben, hogy a cugli-jámenbe menet megtámadják őket. Nem is intették Kettelert, mikor ez más megállapodás értelmében egyedül akarta meglátogatni a cugli-jáment. A követ temetésén Carling fővikárius végezte az egyházi szertartást. Az amerikai követ megható beszédet mondott. A diplomáciai testület és az idegen csapatok mind jelen voltak a temetésen.

Osifu, szeptember 8.

Osifu és Vei-Hai-Vei között ma megnyitották a kábelt.

HIREK.

Budapest, szeptember 8.

— **BUDAPESTI NAPLO.** Szeptember 15-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejkorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hírek.** Izabella főhercegnő és családja több heti tartózkodás után tegnap hagyta el Alsó-Tátrafüredet. — **Wekerle** Sándor, a közigazgatási bíróság elnöke, ma kezdette meg szabadságát és dános birtokára utazott. — **Gromon** Dezős honvédelmi államtitkár tegnap Sopronba utazott s holnap este érkezik vissza Budapestre. — **Zsuzsinszky** Mihály vallás- és közoktatásügyi államtitkár ma hosszabb szabadságra elutazott a fővárosból.

— **Hegedűs Sándor** Párisban. Párisból telegrafálják: Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter a kiállítás megtekintésére ma Párisba érkezett. A pályaudvaron Lukács Béla kormánybiztos fogadta. Délelőtt a miniszter több pavillont tekintett meg. Déli 12 órakor fogadta a magyar pavillon huszártermében a kormánybiztoság a párisi helyi bizottság és a felügyeleti tisztviselői kar tiszteletét. Lukács Béla lelkes üdvözlő beszédet intézett a miniszterhez.

A miniszter válaszában kijelentette, hogy kezdettől fogva a következő szempontok vezérelték Magyarországnak a kiállításon való részvételét körül és pedig, hogy az ország állami és közgazdasági önállóságát a világ előtt kidomborítsa és hogy a nagy francia nemzet szívében biztossá magának az idegen nemzetek rokonszenvét szerezzen tekintélyt és kellő megbecsülést. Ezeknek a céloknak, ugymond, kiállításunk teljesen megfelelő öröme szolgál, hogy szívből jövő igaz elismerését fejezheti ki első sorban a kormánybiztos tisztviselői karának és a közreműködő összes hazafiainak, valamint a párisi helyi magyar bizottság biztarnak.

A miniszter lelkes szavai mély benyomást keltettek. Miután a lókiállítás két nap mulva véget ér, Hegedűs miniszter, Lukács kormánybiztos, Miklós Ödön helyettes kormánybiztos és Véressy tanácsos kíséretében Vincennesbe ment a lókiállítás megtekintésére és ott gratulált a rendezőknek a fényes sikerhez. A lókiállításról a miniszter kíséretével együtt a vasuti kiállítást tekintette meg, amely egyik fénypontja a magyar kiállításnak.

— **A sah Marienbadban.** Marienbadból táviratozzák: Gróf Coudenhove helytartó ma délelőtt a perza sah üdvözlésére ideérkezett, a sah kihallgatáson fogadta a helytartót. Kézzel azután Nerimán khán perza követ átadta a helytartónak a Nap- és Oroszlán-rend nagy szalagját, melyet a sah adományozott neki.

— **A konak osaládi titka.** A guny száz-féle nyilai röpködtek mindenünne Szerbia ifjú királya felé, miután tudatta népével eljegyzését Masin mérnök özvegyével. Az esküvő után sem szüneteltek a támadások, csak bent Szerbiában kezdtek megbarátkozni a változhatatlannal. Mintha e támadásokra válaszul a fiatal uralkodó, amidőn tudatja a világgal, hogy neje aludt állapotban van. Csak az izléstelenség tolakodhatik még ezután is két szerelmes szív legfelsőbb ügyébe. A belgrádi konak osaládi titkát a hivatalos lap ilyen formában pattantja ki:

— **A királyi pár elhalasztotta az országban való körutazását, mert Draga királyné áldott állapotban van.**

De van a szerb hivatalos lapnak ma még egy érdekessége: egy hirdetés, amelyben a király *Natalia* királyné legújabb szereplését állítja pellen-gérre. Egy nyitott levelező-lapról van szó, amelyet az anyakirályné Belgrádban lakó udvari marsalljának küldött sértő és gyalázó kifejezésekkel támadva abban a királyi párt és bizonyára főleg *Draga* királynét. Csakis ez mentheti azt a kiméltelen hangot, amelyet a fiatal király a nyilvánosság előtt édes anyjával szemben használ. A szerb hivatalos lap említett hirdetménye, a belgrádi távirat szerint így hangzik:

A király úgy július 8-ikán kelt proklamációjában, mint azóta mondott beszédeiben is a legnyomatékosabban hangsúlyozta, hogy a jövőben nem fogja eltérni, hogy a királyi ház körül intrikákat szőjjenek és hogy szilárd elhatározása, hogy ilyen intrikákat, mint ellene és a haza ellen irányuló áruló vállalkozásokat a királyi háztól távol tartson. Ennek ellenére azóta ebben az irányban egyes kísérletek történtek, melyeken azonban a király megvetéssel túltette magát. Nehány nap előtt azonban *Natalia volt királyné itt lakó udvari marsalljának nyitott levelezőlapot küldött, melyben a királyi párt a legsértőbb és legalacsonyabb kifejezésekben megtámadja.* Ennek következtében a király megbízásából ezennel közhírré tétetik, hogy mindazok az intrikák és tüntetések, melyeknek célja a királyi házat aláásni, hazaáruló vállalkozásoknak tekintetnek, bármely oldalról jöjjenek is és bárki legyen is szerzőjük. Azok, akik arra törek-szenek, hogy a nyugalmat és a békét, melyet ugy Szerbia, mint királya annyira szívén visel, valamiképpen megzavarják, tartsák szem előtt, hogy velők szemben ugy fognak eljárni, mint izgatókkal és lázadókkal szemben eljárni kell.

A *Natalia* királyné és *udvari marsallja* közt folyt levelezéssel van kapcsolatban az ifjú királynak az elhatározása, hogy az anyakirályné marsalli hivatalát felszámolja.

Konstantinápoly, szeptember 8.

A szultán a szerb királynénak a *gyémántos sefakal-rendet* adományozta. A szerb királyi pár megbizta a konstantinápolyi szerb követet, hogy a szultánnak fejje ki köszönetüket.

— **Koburg Luja hercegnő adósságai.** Egy bécsi lap jelentése szerint *Koburg* Fülöp herceg nagy részét rendezte már nejeinek adósságainak. A rendezés végrehajtása nem volt könnyű munka, mert az adósságok, több mint négy millió koronára ruktak. A hercegnő hitelezői többnyire bécsi és francia cégek voltak. Egy előkelő bank előmutatott egy váltót 1 millió 250 ezer koronáról, melyen nővéreinek, *Lónyay grófnénak*, akkor *Stefánia* főhercegnőnek neve is látható. Mikor *Lónyay grófnőnek* a váltót bemutat-ták, akkor éppen súlyos beteg volt, kijelentette, hogy a váltón levő aláírás hamis. Erre a váltót a bíróságnak adták át és megindították az ismeretlen hamisító ellen az eljárást. A szakértők kijelentették, hogy nemcsak *Lónyay grófné* aláírása hamis hanem a *Koburg hercegné* is és a látszából az következők, hogy a hamisítás *Mattasich-Keglevich* főhadnagy műve, akit a katonai bíróság annak idején több évi börtönrre ítél. *Koburg Fülöp herceg* rendelkezése azonban ezt az adósságot is kifizették. Ez ügyek rendezése után a francia hitelezőket elégitették ki, körülbelül 800.000 frank értékben. Azonkívül rendezték a többi adósságokat is. A hercegnő ügyeinek rendezését nem is sejtő. Ott él a lindenhoi szanatóriumban elzárva a világtól. Akik mostanság látják, azt beszélnek, hogy kitűnő színben van, de emlékező tehetsége nagyon meggyöngült. Napközben elzongorázgat, énekel vagy sétálgat a parkban, olykor fest is. Orvosi körökben nem hiszik, hogy a hercegnő egyhamar felgyógyul.

Szájpadlás nélküli fogak.

Fülségesség teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerésvél. Jótállás.

Wellner Gyula

speciálisa a szájpadlás nélküli műfogak készítésében
VI. kerület, Andrássy-út 38. szám.

— **A pápa a zágrábi katolikus kongresszusnak.** A zágrábi katolikus kongresszus a pápát is üdvözölte. Erre most *Rampolla* bitorostól a következő távirat érkezett:

A szentséges atyát a kongresszus érzései s kívánságai nagyon kellemesen érintették s teljes szívvel küldi apostoli áldását.

— **Az esztergomi főgimnázium ünnepe.** Esztergomban ma avatták föl szép ünnepség keretében a város főgimnázium új épületét. Az ünnepség istentisztelettel kezdődött, amelyen *Fehér* Ipoly főpápa mondta nagy segédlettel a misét. Az istentiszteleten a főpápa, a vármege, a város, a helyőrség és a csendőrség, a zsidó hitközség, az összes iskolák küldöttei és nagy és előkelő közönség jelent meg. A templomból a közönség az új főgimnáziumhoz vonult, elől ment 400 intézeti tanuló zászlóval. A lépcsőházban végezte a főpápa az épület beszterelését, mely után az egyházi ruhát levette, a díszterembe ment, hol már körülbelül 600 ember volt együtt. Az átadási ünnepélyt különösen jellegzi annak hazafias karaktere; a *Himnusz*sal kezdődött s a *Szózat*tal végződött. Délben a bencés székházban ebéd volt, melyen az első felköszöntőt a főpápa mondotta a királynő, dr. Földváry István főügyész a kormányt élte, Frey Ferenc országgyűlési képviselő a hercegprímást köszöntötte le; Boltzár püspök a főpápra emelte poharát.

Wlassics Gyula kultuszminiszter az ünnepség alkalmából a következő táviratban üdvözölte Esztergom városát:

Az újból épült főgimnáziumnak mai felavatás ünnepélyén Esztergom város közönségét, hazai tanúgyúrnok áldozatkész barátját, melegen üdvözölöm.

Wlassics.

Válaszul az ünnepelők a következő táviratot intézték a miniszterhez:

Az esztergomi főgimnázium felavatásának ünnepe a Benedek-rend székházában együtt lévő közönség halás örömmel vette. Excellenciád kegyes megemlékezését és felkészült elíteli Nagyméltóságodat, mint a magyar közművelődés bölcs és erős vezérést és a mai napon megadott nüzibőkezi Meccénást. Fogadja Excellenciád Esztergom város közönségének és a Benedek-rendnek hódolattal teljes üdvözlését. *Fehér* Ipoly főpápa, *Wimmer* Imre polgármester.

— **Munkások Kossuth sírjánál.** A fővárosi tímár-munkások ma délután testületileg vonultak ki Kossuth sírjához a Kerepesi-úti temetőbe, ahol *Tóth* Lajos rövid beszéde után letették koszorújukat.

— **Breznyik-ünnep Selmecbányán.** E hó 19-én leplezik le a selmecbányai ev. János egykori tudós igazgatójának, néhai *Breznyik* János kir. tanácsosnak a sírmelegét. Az ünnepély programja ez: Délután a Iuceumi ifjúság a vendégekkel együtt kivonul a sírhoz, itt *Händel* Vilmos főesperes beszédet mond, *Idánka* István pedig saját alkalmi költeményét szavalja el. Az egykori tanítványok nevében a sírmelegre *Okolicsányi* Gyula koszorút tesz. Délben kőbeéd lesz. Az ünnepélyre igen sokan jelentek meg a megjelensöket. Jelenkezni lehet Okolicsányi Gyulanál (Magyar Jelzőlog-és Hítelbank).

— **Dreyfus — őrnagy.** Párisban azt beszélik, hogy Dreyfust, az Ördögziget egykori lakóját reaktiválják és a caeni tüzérezredhez kapitánynak nevezik ki. Néhány hónapra rá őrnaggyá léptetik elő, azután mint őrnagy, önként nyugalomba vonul. Dreyfusszal már közölték is ezt a tervet és ő beleegyezett. Meg kell jegyeznünk, hogy Rochefort lapja, az *Intransigeant* terjesztette ezt a hírt, nyilván csak azért, hogy a kormányt ujjabb kellemetlenséget csináljon.

— **Házasság.** Fényes esküvő volt ma a pápai plébániatemplomban. *Galamb* József ügyvédnek, az Eszterházy-uradalom ügyészének *Róza* leányát vezette oltárhoz *Erdélyi* Zoltán, az ismert poéta, nagyváradi postafogalmazó. Az esküvőn a vőlegény tanúja dr. *Óváry* Ferenc országgyűlési képviselő, a menyasszonyé dr. *Hegedüs* Lóránt országgyűlési képviselő volt.

Dr. *Hollán* Sándor kereskedelmi miniszteri segédtitkár, tartalékos honvédbuszárhadnagy legközelebb oltárhoz fogja vezetni *Kolossváry* Marianne kisasszonyt, *Kolossváry* Miklós és Hertelendy Gizella leányát. Az eljegyzés ma volt a veszprémmegyei Timán.

Práger József e hó 16-ikán délután 2 óraker vezeti oltárhoz a Dohány-utcai izraelita templomban Lang Bertát, Lang Lipót hírdetési irodatulajdonos leányát.

— **A Margitsziget halottja.** Cram Frida báróné, aki tegnapi éjszaka a Margitsziget kis szállodájában hirtelen meghalt, az orvostani intézet boncoló termében fekszik. Tegnapi délután *Reviczky* báróné járt a halottnál, ma pedig a rendőri hatóságot kereszte meg az iránt, hogy a holttest boncolását mellőzze. A bárónét *Drezdába* szállítják és ott temetik el a császári sírban.

— **Takács Zoltán bankgyára.** *Takács* Zoltán bankóhamisítási ügyében a rendőrség nagy erélyvel nyomoz. Most már kétségtelen, hogy óriási kiterjedésű bankóhamisító bandával áll szemben a rendőrség s hogy Takácsnak az ország minden részében voltak büntársai. *Sátoralja-Ujhelyről* táviratozza tudósítónk, hogy ott megtalálták Takács Zoltán bankóprést. *Barthos* József főszolgabíró és *Jeszenszky* detektívfelügyelő tegnap hárkatatást tartottak Halász Szabó Sándor gazdaember tanyáján s megtalálták a bankóprést a hozzávaló klisékkel együtt. Takács Oravetzel együtt június közepétől augusztus 21-ig Szabó tanyáján működött. Szabó Imre fiával együtt letartóztatták és Budapestre szállították. *Sátoralja-Ujhelyen* nagyon sok hamis bankó van forgalomban. A rendőrség nyomoz. — Itt kell helyreigazítanunk egy sajnálatos tévedést, mely tegnapi tudósításunkba becsúszott. *Lakner* rendőrbiztos ugyanis — a téves tudósítás folytán — úgy volt feltüntetve, mintha a bandának tagja volna, holott ez az erélyes és kiváló rendőr már hetek óta nyomában volt Takács Zoltán mező-turi büntársainak s nagy érdeme van abban, hogy a banda kézrekerült.

Krakkóból jelentik, hogy az odavalló rendőrség pár nappal ezelőtt husz darab hamis százast fedezett fel, amelyek lényképezés útján lettek hamisítva. A budapesti államrendőrség távirat uton kérte a krakkói rendőrséget, hogy küldjön el a hamis százásokból egyet, hogy megállapítsák, vajjon nem a Takács-féle hamisítványokból valók-e azok. A krakkói rendőrség az osztrák-magyar baknak már küldött egy példányt a hamisítványokból és ennek folytán Pekáry rendőrkapitány táviratilag kérte meg a bécsi főintézetet a beküldött hamisítvány különös ismertető jelére nézve. A rendőrségnél azt hiszik, hogy ezek is a Takács-féle hamisítványokból valók.

— **A hadtestgyakorlatok vége.** A pestmegyei hadtestgyakorlatok tegnap futtak le s a katonákat nyomban hazavezényelték. A pestmegyei gyakorlatok az idén szerencsésen végződtek, mert bár néhány napon át türethetetlen hőség uralkodott, a legénység közül s általában a csapatoknál senki sem halt meg, sőt egyáltalán komolyabb megbetegedés sem fordult elő.

— **A Habsburg vizreboosítása.** *Frigyes* főherceg és *Isabella* főhercegnő két leányával együtt ma Trieszbe érkeztek a *Habsburg* vizreboosításához. A fenségeket a polgári és katonai hatóságok ünnepiesen fogadták.

— **Hadkötelesek jelentkezése.** A székesfővárosi katonai ügyosztály felhívja mindazokat az ifjakat, akik *Budapest*en az 1881. és 1882-ik esztendőkből születtek és ezidig egyáltalán nem jelentkeztek, hogy jelentkezési kötelezettségüknek a székesfővárosi tanács IV-ik ügyosztályában. (Központi városház, Károlykörút 28. sz. II. emelet, ajtó 38—39.) mielőbb eleget tegyenek.

— **Az északi sark felé.** Mint *Pétervárról* telegrafálják, az orosz tudományos akadémia *Toll* bárótól, az orosz északsarki expedíció vezéréstől augusztus 7-én a Szarja hajón kelt táviratot kapott, amelyet egy közszénhajó vitt magával Arkhangelbe. A távirat így szól:

Ma az Ingor-szorosba értem. Jeget keveset látnak. A nyár úgy látszik kedvező. Ma a Kári-tengerre megyek és a Dickson-kikötőben kötök ki. A hajón minden rendben van.

— **Tüntetés Rómában.** Rómából táviratozzák: Tegnapi este a Piazza Colonnán nagy királypárti tüntetés volt a térzene után arra a hírre, hogy az abruzzói herceg megkerült. A közönség zajosan követelte a *Marcia realet*, azután *Viva la casa Savoia!* és *Viva il re!* kiáltások közt a *Corso Umberto*ra vonult. Egy ház balkonján több klerikális diák volt, akik *Viva il papa re!* kiáltásokkal fogadták a tömeget, sőt lementek az utcára és ott is folytatták a királyellenes tüntetést. A tömeg erre nekik esett és valamennyit véresre verte. Az igazgatóság olyan nagy volt, hogy egy csapat katonaságnak kellett kivonulni, mert a nép düheben a Vatikán elé akart vonulni és ott a pápa ellen akart tüntetni. A klerikális diákokat letartóztatták, de a kihallgatás után szabadon bocsátották őket.

— **Az elveszett gyermek.** Említettük a napokban, hogy O-Budán, a Lajos-utcaban egy néposzűdület alkalmával egy napszamosnó két és fél éves gyermeke elveszett. A fiucsák *Kranzieder* Kálmánnak hívják s a körülmények, melyek között eltűnt, arra enged következtetni, hogy a gyermeket ellopták. A vizsgálat erre megindult. A Dunakeszen nyaralók egy az el-tűnthez hasonló fiucsák egy kőbor cigánymuzsikuskunál látták, amiről bizalmas uton értesítették a rendőrséget. A főkapitányság csakhamar megállapította, hogy a muzsikuskun levő gyermek azonos a kis *Kranzieder* Kálmánnal, akit a muzsikuskun cigány állítólag a budakeszi erdőben talált elhagyatva. A vizsgálat most arra

terjed ki, hogy megállapítsa, vajjon miképp tűnt el a gyermek s hogy gyermekrablásról van-e szó.

— **Díszelődés a Carré-cirkuszban.** A Carré-cirkusz ma, vasárnap este 1/8 óraker igazgatója, *Carré Miksa* tiszteletére díszelőadást rendez, amely az idei szezon legfényesebb estélye lesz, mert ezen estélyen a legjobb tagokon kívül *Carré Miksa* igazgató nevével, *Carré Oszkár*, atyja a jelenlegi igazgatónak, úgy mint *Carré Katica* kisasszony és *Carré Albert* ur legjobb számaikkal fognak közreműködni. Mivel a cirkusz e hónap 12-ikén zárul, kitűnő alkalom kínálkozik, hogy a közönség még egy bravuros előadásban gyönyörködjék.

— **A Telefon Hirmondó vasárnapja.** Ma vasárnap a Telefon Hirmondó délelőtt csak 11—12 óráig fog működni, amennyiben ez időközben olvastatja fel legújabb híreit. A délután és az est a szórakozás, mert délután 4 órától est 7 óráig *katonazenét*, este 8 órától 11 óráig pedig *cigányzenét* közvetít a Hirmondó az előfizetők lakására.

(x) **Iskolás fluk és leánykák részére** teljes fehérnemű kelengye kapható (intézetek részére előírás szerint) a legszolidabb minőségben és jutányos áron Kertész Pálnál, Budapestben, Kerepesi út 44. szám alatt, a Népszínházzal szemben.

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyujtót!**

SZÍNHÁZ, ZENE.

— **Erzsébet királyné emlékezete.** *Erzsébet* királyasszony halálának évfordulója alkalmából hétfőn, 10-ikén a *Vigszínház* igazgatósága gyászünnepélyt rendez. *Harasztly* Hermin *Balla* Miklós *Erzsébet királyné* című alkalmi költeményét szavalja, utána pedig *Phédra* kerül színre. Ebben a nyári szünet után ez évadban először lép fel *Jászai* Mari asszony. A kegyeletes megemlékezésnek ünnepi aktusa alkalmából a *Vigszínház* igazgatósága az előadásra meghívta a kellő számú jegyeknek ingyen rendelkezésre bocsátásával a *József-fiárvaházat*, a protestáns országos árvaházat, a fővárosi Mayer-fiárvaházat, a Magyar Gazdasszonyok Országos Egyesületének árvaházat, a Pesti Izraelita Nőegylet leányárvaházat, az izraelita fiárvaházat és a székesfővárosi *Erzsébet* leányárvaházat.

— **Népszínház.** A Népszínház esti előadásai a most meginduló téli szezonra való tekintettel hétfőtől, 10-ikétől kezdve — tehát már hétfőn is — *hét óraker* kezdődnek. Ugyancsak hétfőn este gyászünnepet ül a Népszínház *Erzsébet* királyné halálának évfordulója alkalmából. A színre kerül *Hoffmann meséit* megelőzőleg *Barna* Izse gyász-nyitányát játszzák és *Makai* Emil alkalmi ódáját szavalják el. Holnap vasárnap, a *Baba* kerül színre *Küry* Klárával és *Hegy* Arankával.

— **Élrek a Vigszínházból.** *Fernand házasság* című nagy sikert aratott bohózat a jövő hét tulnyomó részét uralja a *Vigszínház* műsorában. A darab kedden, szerdán, pénteken és vasárnap kerül színre. — *Fedák* Sári, betegségéből felgyógyulván, újból lehetővé vált a *Vigszínházban* a köztetszésnek örvendő *Három pár cipőnek* a jövő hét műsorába illesztése. A darab csütörtökön és szombaton kerül előadásra, mindkét alkalommal *R. Réthy* Laura közreműködésével *Laura* énekesnő szerepében.

— **Magyar Színház.** A Magyar Színházban a hét egész műsorát, kivéve hétfőt, amikor *New York szépe* kerül színre, ifj. *Bokor* József *Harc a millióért* című énekes fővárosi színműve tölti be.

— **Ki a legszebb budapesti színésznő?** Ezt a pikáns kérdést veti fel *Márkus* József kollégánk ismert színházi lapja, a *Magyar Szinpad* s aligha nem egy kis forradalmat fog előidézni ezzel a színházi világban. A *Magyar Szinpad* ugyanis megszavaztatta a színházi közönséget, hogy kit tart a legszebb budapesti színésznőnek. A szavazás szeptember 20-ikától október 31-ikéig fog tartani s a legszebbnek kikiáltott színházi szépség egy értékes aranyérmét kap ezzel a felirással: „A színházi közönség a legszebb budapesti színésznőnek. 1900.” ... Vajjon ki lesz a sok szép közt a legszebb? ...

— **Városligeti Szinkör.** A *Városligeti Szinkör*ben holnap, vasárnap délután félhelyárakkal az *Arendás zsidó* kerül színre. Este rendes helyárak mellett harmadzor kerül előadásra *A képviselőjelölt*.

— **Kopácsy Juliska a perzsa sah előtt.** Említettük a napokban, hogy a *marienbadi* színház igazgatója meghívta *Kopácsy* Juliskát, hogy a perzsa sah ott időzesse alatt színházában vendégszereljen. Egy *marienbadi* táviratunk most azt jelenti, hogy a sah nemcsak sorra látogatja azokat az előadásokat, amelyekben a művésznő játszik, hanem ott is marad az előadások végéig. A távirat továbbá arról is ad hírt, hogy *Gramonteforte* szertartásmester a sah nevében meghívta a művésznőt egy magánhangversenyre, amely hétfőn lesz a sah szalonjában. A művésznő magyar népviseletben fog a sah estéjén megjelenni s népdalokat fog énekelni.

HUNGARIA - vasfürdő

**BUDAPEST, VII., NYAR-UTCA 7. SZÁM.
Gőz- és kádfürdők.
Nyitva reggel 5-től este 9-ig.**

**** Gyásznap a Krisztinavárosi Színházban.**
A Fővárosi Nyári Színház szintén megünnepeli a királyné halálának évfordulóját. A *Több mint királyné* előadása előtt T. Hadrik Anna elszavalja Balla Miklósnak: *Mi Anyánk* című alkalmi költeményét.

**** Az Országos Színész-Egyesületből.** Az Országos Színész-Egyesület azokat a hátrálékos színigazgatókat, akik a tanács és elnökség fölhívására nem kértek halasztást és igazolással sem éltek, a miniszteriumhoz terjesztette föl koncessziók bevonására. Ezek a színigazgatók a következők: *Bárdódy Károly, Csóka Sándor, Dobó Sándor, Fekete Béla, Fekete Miksa, Gáspár Jenő, Halmai Imre, Micei Gusztáv, Nagy Dezső és Zoltán Gyula.* Az egyesület a többi hátrálékos igazgatót is fölterjeszti, ha október 1-ig nem fizetnek. Akik hamarosan beküldik a hátrálékokat, azokra névze még visszajelentéssel élhet az elnökség, mielőtt a bevonási határozatot a hatóságokkal közölné.

**** A Vígsház műsora.** Hétfőn Erzsébet királyné emlékére: *Erzsébet királyné* (költemény.) *Phédra.* — Keddén és szerdán: *Fernand házasodik.* — Csütörtökön: *Három pár cipő.* — Pénteken: *Fernand házasodik.* — Szombaton: *Három pár cipő.* Vasárnap: *Fernand házasodik.*

**** Az olasz állam a drámaért.** Gallo olasz központi miniszter háromezer líra díjat tűzött ki annak a drámanak a jutalmazására, amely az idei évadban az olasz színpadokon a legnagyobb sikert fogja aratni.

Fernand házasodik.

— A Vígsház bemutatója. —

Budapest, szeptember 8.

Soha senki, azt hiszem, nem fogja utólni a franciákat a bohózat terén. Ami bolondos jókedv, rakoncátlan pajkosság, szilaj nembánomság és tobzódó bolondság még van ezen a komoly, szomorú világon, az mind beleszorul ezekbe a gallus tréfamesterekbe, akik maguk is tán csak egy nagy tréfának nézik az életet, amelynek egyetlen célja megkacagtatni az embereket.

Akadiat is akad is elég színpadi esztétikus és dramaturg, aki szurja, vágja, agyontiporja őket, de ellentétlenül nekik még az sem tud. Kacagnia neki is muszáj, mert amit már a francia bohózat nem bír megkacagtatni, az feltéve, hogy a fogfájás nem kinozza is ebből az okból nem tud kacagni, — bátran megcsinálhatja a testamentumát.

A Vígsház ma esteje adja a tollamra ezt a kis elmélkedést. Ennyi mulató, káoogó embert ritkán látni együtt még színházban is s amin ez a sok-sok ember olyan torkaszakadtából kacagott, *Feydeau*nak egy régiből bohózata volt: *Fernand házassága.*

Ismert, kipróbált darab; a párisi *Palais-Royal* közönsége négyezrednél több estén át mulatott rajta s néhány év előtt nagyon vidám estéket csinált egyik fővárosi nyári színházban, ahonnan aztán körutnak indult a vidéki színpadokon is.

Igy találta meg utját a Vígsházba is, ahol előreláthatólag szintén sok estén át fognak kacagni rajta.

Mert ennek a *Feydeau*-darabunk nincs is más célja, mint az, hogy kacagtasson. A brillans színpadi technikájáról ismert francia szerző a japán jongleurök szemfényvesztésszerű ügyességével halmoz bolondos helyzetet még bolondosabb helyzetre s akarva, nem akarva ránk kényszeríti a kacagást. Ki sem ereszt bennünket a csiklándozó kezei közül, még csak utóljára is le nem gördül a függöny.

Pedig a darab kiinduló pontja nem is valami új: más néven is ismerjük már ezt a *Fernand* urat, aki házasodni készül, de előbb meg kell bontania egy szerelmi viszonyt, amelyben nyakig benne lubickol. De ebből az ismert premisszából az új helyzeteknek egész sorát eskamotálja ki ez a színpadi jongleur. A hölgy, akinek a hálójában *Fernand* ur evickél, *Lucette* kisasszony, egy orfeumcsillag meglehetősen tarka multtal. Hogy többet ne mondjunk felőle, a ház egy barátját így mutatják be:

— A gyermek apja . . .

Az ember azt hihetné, hogy egy ilyen hölgytől csak könnyű mesterség szabadulni. Igen, ha nem *Feydeau* bonyolítaná össze a história szálait. *Lucette* kisasszonyt mindenekelőtt *Irrigua* nevű spanyol tábornok imádja, aki minden vetélytársát meg akarja ölni; ez az egyik bökkenő. A másik az, hogy éppen *Lucette* kisasszonyt hívják meg énekelni *Duverger* bárónának a házába, ahol *Fernand* ur az este akar házasságra lépni a fiatal baronesszel, *Viviane*-nal.

Ebből kerekedik az örültül bolondos história, amely a második felvonás végén aztán odagabalyodik, hogy *Fernand* házassága füstbe megy. *Viviane* kisasszony azonban, szerencsére, olyan leány, aki a

kalandbősök után bomlik s úgy maga jön el a harmadik felvonásban *Fernand* lakására, aki feleségül is veszi, miután előbb végleg kiadta az utat *Lucette*nek. Az orfeumdiva pedig szerelmi regényének egy új fejezetébe (isten tudja a hányadikba!) fog bele *Irrigua* tábornokkal . . .

A darabot pompásan játszották. *Tapolezai* ma este *Fernand* szerepében megmutatta, hogy tehetsége a nagy lélekzetű szerepekre is futja; a száz kelepécen keresztül feleséghez jutó világfit, ahol kellett, elégánsul, ahol kellett, teljes ügyfogyottsággal játszott. Sikere teljes volt. *Lucette*t *Szerémy* Gizella adta, eltalálta a cocotte könnyűvérű hangját és modorát. A darab két epizódalakjában *Balasa* és *Gál* brilliroztak. Az előbbi egy *Bouzin* nevű zeneszerző-irnökot játszott kacagató komikummal, *Gál* pedig *Irrigua* spanyol tábornokban teremtett egy új, jellemzővel teljes alakot. Legfeljebb azt lehetne kifogásolni benne, hogy túlerős dialektusával kissé fásztóvát tette a hallgatóra névze az alakot. *B. Lenkei* Hedvig az ő szubtilis modorában játszotta *Viviane*-t; nagyon jók voltak *Gyöngyi* (Chenneviette), *Szerémy* (Fontanet), *Varsányi* Irén (Marceulin), *R. Rostagni* Irén (Miss Bettiny) és *Rómaszéki* (Jean).

A darab rendezése és kiállítása mintaszerű volt s az évad elejére való tekintettel meglepően szufolt ház ki nem fogyott a kacsagából és a tapsból.

Szóval mindjárt az első bemutató meghozta a Vígsháznak az első nagy sikert.

(M—s.)

TUDOMÁNY. IRODALOM.

O Uj Idők. Két eleven és érdekesítő regény folytatását hozza az Uj Idők e heti száma. Az egyiket *Malonyay* Dezső írta, a másikat *Gerolamo* *Roetta*. Finom novellét írt bele a szerkesztő, *Hercegy* *Perenc*. Azonfelül az aktuális cikkeik egész sora teszi becsessé a szöveget. *Wolfner* Pál a turisták paradicsomát, az Engadin-völgyet ismertet; egy cikk beszámol a színházak most kezdődő évadjáról, egy másik a királyné Idéjét mutatja be. *Csók* Istvánnak egy szép festményét találjuk reprodukálva, azonfelül a 6 játék-baba történetét kilenc képpel, végre egy szép magyar műemléket, az Apafiak sírját, azután *gróf Zichy* Jenő muzeumát. A válogatott finom szöveget ezenkívül sok művészi kép díszíti. Az Uj Idők, amely most már egy sorban halad a külföld nagy képes lapjaival, a kiadó *Singer* és *Wolfner* cégnél kapható 1/4 évi 4 koronáért, a kiadók kívánatra készek bárkinek mutatvány-számot küldeni, aki e kérelemre hozzájuk fordul.

SPORT.

Alagi lövészversenyek. Nagy érdeklődés közt, óriás közönség jelenlétében folyt le az alagi meeting negyedik napja. A versenyek meglehetősen érdektelenek voltak, mert a jockey-bukások miatt kevés lovat indíthattak s így a játékedv is meglehetősen lanyha volt. Baleset nem történt egy sem, a versenyek nagy részét outsidersnek nyerték.

Az eredmények a következők:

I. Eladók handikapja. Díj 1500 korona. Távolság 1600 méter. Lov. *Bognerky* I. *Marmaros*-a (Laznik) első. *Geist* G. *Viveur*-je (Csompora) második. *Gróf* *Pejacevich* A. *Serdar*-ja (Szöböllődi) harmadik. Azután: *Fangó*, *Pattogó*, *Contras*, *Dindon*, *Finom*, *Próba*. Itélet: Biztosan két hosszal első, két hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 73. Helyrefogadások: I. 50: 118. II. 50: 110. III. 50: 115. Győztesre ajánlat nem történt.

II. Conjuror akadályverseny. Díj 3000 korona, távolság 4000 méter. *Geiszt* G. *Beménye* (Csompora) első, *David* E. *Jourfixe* (Sheybal) második, *Pats* J. száz. — *Honija* (Horák) harmadik. Itélet: Biztosan két hosszal nyerve, rossz harmadik. Totalizátor 10: 27. Helyrefogadások: I. 50: 27.

III. Táplógyöngye gátverseny. Díj 1800 korona, távolság 2400 méter. *Bathány* E. *Gourgandine*je (Sheybal) első. *Geiszt* G. *Hirondelle*je (Csompora) második. Itélet: Küzdelem után két hosszal nyerve. Totalizátor 10: 12.

IV. Hároméves nyeretlenek gátversenye. Díj 1500 k. Távolság 2400 m. *Geiszt* G. *Julia*s (Csompora) első. *Herzog* M. *Juniusa* (Horák) második. *Liptay* B. *Gypje* (Machan) harmadik. Azután *Bármikor*. Itélet: 8 hosszal első, rossz harmadik. *Bármikor* elbukott. Totalizátor: 10: 56. Helyrefogadások: I. 50: 91. II. 50: 85.

V. Sashegyi díj. Díj 1500 korona. Távolság 2800 méter. *Geiszt* G. *Bohème*je (Eltz) első, *Estherházy* *Pásztorfija* (Gömöry) második, *Tóth* *Fádjánja* (Horthy) harmadik. Azután *Wundermadl*. Itélet: Igen könnyen 3 hosszal első, 3 hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 22. Helyrefogadások: I. 50: 67. II. 50: 67.

VI. Kétévesek eladóversenye. Díj 1200 korona. Távolság 1600 méter. *Gr. Orssich* *Előre*-je (Szöböllődi) első, báró *Liptay* *Convictorja* (Kollár) második, *Geist* G. *Dijnokja* (Csuvar) harmadik. Azután

Csapodár. Itélet: Könnyen 1/4 hosszal nyerve, három hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 18. Helyrefogadások: I. 50: 72. II. 50: 117.

A holnapi programm is a mai verseny keretében mozog; valószínű, hogy holnap is kevés ló fut a versenyekben, mert az istállófik nagy része a bukások folytán invalidus. Legérdekesebb mindenesetre a nyeretlenek gátversenye lesz, ebben *Dóra*, *Pascha* és *Julis* szép versenyt futhatnak. A típek a következők:

I. *Dagmar*—*Joke*.

II. *Vendel*—*Boszu*.

III. *Dóra*—*Pascha*—*Julis*.

IV. *Ma petite*—*Wagner*.

V. *Geist* istálló—*Pásztorfi*.

VI. *Dallos*—*Satan*.

Bécsi lövészversenyek. Nagy érdeklődés közt folytak le a mai bécsi versenyek. Különösen főszáma, az *Estherházy* emlékszeny volt érdekes, melynek napok óta Spitzbub és High Leicestershire voltak a favoritjai. A verseny nagy meglepetéssel végződött, amennyiben a Lipót-díj outsider nyerője, *Nézz* réam lett ezuttal is a győztes. A többi versenyben is nagy meglepetések voltak, így különösen *Narenta*, *Feodora* és *Orkán* győzelmei. *Nézz* réamra 130, *Narentára* 160, *Feodóra* 141, *Orkánra* 77 volt a totalizátor-kvóta. A részletes eredmények a következők:

I. Kétéves nyeretlenek versenye. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. *Gróf* *Festetic* T. *Narentaja* (Cleminson) első, *Igali* ménes *Ilaberekje* (Poole) második, báró *Springer* G. *Veritaja* (Black) harmadik, azután *Féltorony*, *Timor*, *Florence*, *Enzian*, *Durch die Lappen*, *Joubert*. Itélet: Biztosan 1 hosszal nyerve, nyakhosszal harmadik. Totalizátor: 10: 160. Helyrefogadások: I. 50: 192. II. 50: 131. III. 50: 88.

II. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távolság 1600 méter. Szemere *Destillateur*-je (Cleminson) első, *Lossonezy* Gy. *Ronny*-ja (Adams) második, *Ferdinánd* B. *Gaudriole*-je (Slack) harmadik. Azután: *Albatros*, *Malteser*, *Geldermann*, *Arana*. Itélet: Erős küzdelem után nyerve, nyakhosszal harmadik. Totalizátor: 10: 36, helyre: I. 50: 67, II. 50: 62, III. 50: 72. Győztesre ajánlat nem történt.

III. Gróf Esterházy Miklós emlékszeny. Díj 50.000 korona. Távolság 1200 méter. *Blaskovits* *Elemér* *Nézz* réam-ja (Black) első, *gróf* *Degenfeld* J. *High* *Liecestershire*-je (Poole) második, *gróf* *Fesztetic* T. *Spitzbub*-ja (Adams) harmadik. Azután: *Retour*, *Windsor*, *Elegat*, *Galba*, *Son Souire*, *San Jago*, *Perlass*, *Kalupri*. Itélet: Félhosszal nyerve, négy hosszal harmadik, nyakhosszal negyedik. Totalizátor: 10: 130, helyre: I. 50: 110, II. 50: 76, III. 50: 67.

IV. Benour-handicaps. Díj 5000 korona. Távolság 1200 méter. *Báró* *Harkányi* *Feodora*ja (Wilton) első, báró *Springer* G. *Hardyja* (*Huxtable*) második, *Mautner* V. *Sarkantuja* (*Hesp*) harmadik, *Jankovich* Gy. *Anuskaja* (Adams) negyedik. Azután: *Alfréd*, *Kara*, *Orchef*, *Fille*, *Sandwich*, *Sellő*, *Rózi*, *Régent*, *Me engedj*, *Dogma*, *Különc*, *Corsica*, *Berceuse*, *Malmaison* és *Maestro*. Itélet: Küzdelem után nyakhosszal nyerve, 1 hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 141, Helyrefogadások: I. 50: 519. II. 50: 578. III. 50: 351.

V. Kétévesek handicapsje. Díj 2000 korona. Távolság 1100 méter. *Dreher* A. *Produotja* (*Morgan*) első, *Szemere* M. *Azért* is (Cleminson) második, *gróf* *Károly* M. *Vieux* *Gargonja* (*Huxtable*) harmadik, azután *Marietta*, *Bombardier*, *Ananas*, *Repülj*, *Kicsoda*, *Philharmoniker*, *Csitt*. Itélet: Biztosan fejhosszal nyerve, két hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 59. Helyrefogadások: I. 50: 81. II. 50: 80, III. 50: 83.

VI. Szeptemberi gátverseny. Díj 6000 korona. Távolság 2400 méter. *Herceg* *Auersperg* *Sudaja* (*Williamson*) első, *Blaskovits* E. *Avar* II-je (*Morton*) második, *Dreher* A. *Tippu-Tippje* (*Wheeler*) harmadik. Itélet: Igen könnyen négy hosszal nyerve, rossz harmadik. Totalizátor: 10: 16.

VII. Eladó handikap. Díj 2000 korona. Távolság 1300 méter. *Mr. Lincoln* *Orkán* (Slack) első, *Dreher* A. *Gezantk* (*Southey*) második, báró *Üchtritz* Zs. *Pythia* (*Wilton*) harmadik, azután *Artatlan* II., *Miss* *Jeannie*, *Sherman*, *Fragile*, *Jerome*, *Megaera*, *Kamerun*, *Non plus ultra*, *Faust*. Itélet: Biztosan 1/4 hosszal nyerve, rövid fejhosszal harmadik. Totalizátor: 10: 77. Helyrefogadások: I. 50: 159. II. 50: 401, III. 50: 98. Győztesre ajánlat nem volt.

A holnapi versenynap főszáma a 15.000 koronás nagy freudenau handikap, melyért mint minden évben ezuttal is sok ló áll starthoz. A nagy tréfiek ezuttal csaknem ki vannak zárva a konkurenciából; chanceuk egyenlő a semmivel, a közepértük közül ellenben jó kilátással indul *Glen'dor*, *Inländer* és *Ucalogon*, míg az 50 kilogrammosokat *Parlag* képviseli a legjobban. Tekintve, hogy neki van talán a legnagyobb kintartása, a hosszú pályán alkalmasint 6 marad a győztes is. Érdekes lesz még holnap az ősi kancadij is, ebben *Jablancia*, *Carma* és *Culture* a legjobbak. A típek holnapra a következők:

I. *Dianella*—*Péchy* istálló.

II. *Azert* is—*Sporting* *Lady*.

III. *Jablancia*—*Carma*—*Culture*.

EDLACH gyógyintézet

Alsó-Ausztria, 15 percnire Payerbachtól. Reichenau. Tulajdonos: Dr. Konrad Gyöngyösi, napos, szőlőt övött fekvésben, 600 m. mag. a tenger színe felett. Teljes vizgyógymód. — Intézet gyógytorna számára. — Összes diéta-kurát. — Legnagyobb könyvtár. — Rendkívül enyhe évi klíma. — VIII. világítás. — Egész éven át nyitva. — Eledachi városközi telefon 2. sz. Prospektussal és árlistával szolgál az igazgatóság.

IV. Parlag—Inländer—Glen'dor.

V. Neleus—Parole.

VI. Fenföldi—Banda.

VII. Chryseis—Cabbage rose.

.. A bécsi és az alagi löversenyek eredményét leggyorsabban a Telefon Hirmondó utján tudja meg a főváros sportközönsége, mert a beszélőjesség kiküldött tudósítóinak telefonjelentései alapján már az egyes versenyek lefutása után részletes eredményt olvastat fel. Minden felolvasást riadójelel előz meg.

Nyitlér.

Weiner és Grünbaum Budapest, Váci-utca 2.

Egyéves önkéntesek

részére küld díjtalanul árjegyzéket. * * * * *

Egyéves önkéntesek

részére készíti a legelőgátsabb egyenruhákat. * * * * *

Egyéves önkéntesek

részére sorozási kérvénymintákat díjtalanul küld. * * * * *

Egyéves önkéntesek

részére legelőgátsában készíti az egyenruha-felszerelést. * * * * *

Egyéves önkéntesek

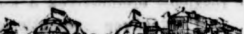
részére minden katonai ügyben díjtalanul ad felvilágosítást. * * * * *

Egyéves önkéntesek

részére újabb kiadott utbaigazítási könyvet díjtalanul küldi.

Weiner és Grünbaum Budapest, Váci-utca 2.

Szt-Lukácsfürdő

gyógyhely
BUDAPEST.

szapfűzők, helyi izmáztatás, stb. első ellátás. Prospektus ingyen küld az igazgatóságnak.

(Az e rovat alatt közöltneknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Lisszabon, szeptember 8. A lapok egész határozottan regisztrálják azt a hírt, hogy miniszterválság van kitörőben.

Belgrád, szeptember 8. *Mihailovics* Milán bécsi szerb követet rendelkezési állományba helyezték.

Konitz, szeptember 8. Ma tárgyalta nagy közönség jelenlétében az Israelski-pórt. A vádlott tagadta bűnösségét. A vádlottat felmentették. Az állami ügyész 5 évi börtönt indítványozott bűnpártolás miatt.

A délafrikai háború.

London, szeptember 8. A *Daily News* szerint elhatározták, hogy a parlament szeptember utolsó hetében fölosztalják, feltéve, hogy addig döntő hírek érkeznek Dél-Afrikából. A Standardnak jelentik Durbanból tegnapi kelettel: Lourenço-Marquezbán az a meg nem erősített hír van elterjedve, hogy az angolok tegnap megszállták Lydenburgot.

London, szeptember 8. A *Reuter-ügynökségnek* jelentik *Fokvárosból* tegnapi kelettel: A Rand-területen lévő köszénbánya-társaságok 300 nagy köszénkoosít készülnek megrendelni 150.000 font sterlingért. A társaságok a koosik gyors szállítást kívánják. Angol és amerikai gyárosoktól ajánlatok érkeztek.

London, szeptember 8. Lord *Roberts* távirata szerint Dundonald és Brocklehurst tábornokok eszlörtökön megszállták *Lydenburgot*. A boerok részint keletre, részint észak felé vonultak. A boerok ágyút és készleteit Krügersdorpha küldték.

Pretória, szeptember 7. Azt jelentik, hogy *Dewett* tábornok Theronnal Johannesburg mellett egyesült, hogy összesen 1800 emberük van és hogy a Johannesburgtól délre emelkedő magas dombokat megszállva tartják. Üldözésükre nagy angol sereg indult utnak. A boeroknak állítólag nincsenek ágyúik.

London, szeptember 8. Lord *Roberts* Belfastban e hó 6-án kelt táviratában, melyben a Lydenburg bevételét megelőző hadműveleteket vázolja, azt mondja: Az ellenség mindent elkövet, hogy a vonatok kiskiklását idézze elő és a vasúti pályákat szétrombolja. Alig mulik el nap vagy éj, hogy ily eset elő nem fordulna. A támadások kellemetlenek voltak, de minden egyes esetben bekövetkezett a megtorlás. Azt hiszem, a boerok nem sokára belátják, hogy ezek a támadások nekik károsabbak, mint nekünk. Hart jelenti, hogy a Krügersdorpp mellett harc folyamán 4 halott boert találtak, akik közül az egyiket a nála talált papírok szerint Theron boer vezérnek tartják. Hildyard tábornok megszállta Wakkerstromot.

A stettini díszszemle.

Stettin, szeptember 8. A mai díszszemlén, melyet Langenbeck tábornok vezényelt, a császár és a császárné látogatott. A császár átadta a csapatoknak az új zászlókat. A csapatok kétszer elvonultak, miközben a császár gránátosait, a császárné pedig dsidásait vezette. Óriási néptömeg ovációkban részesítette a császári párt és az idegen fejedelmi személyeket.

A szultán jubileuma.

Konstantinápoly, szeptember 8. A nagykövetek, követek és diplomáciai ügyvivők, továbbá a perzsa és szerb különkövetégek és Cacicov orosz tengernagy jelen voltak a mai szelámlikon, amely után a szultán kihallgatáson fogadta őket. Báró *Calice* osztrák-magyar nagykövet az egész diplomáciai kar nevében köszönetet mondott a szultánnak azért a jóindulért, amelyet rántuk az uralkodói jubileum alkalmával tanusított. A szultán azután ceiret tartott és a jelenvolt notabilitások mindegyikét megszólította.

Konstantinápoly, szeptember 8. A szultán báró *Marschall* német nagykövetnek a gyémántos Iftkárhárrendet adományozta.

Konstantinápoly, szeptember 8. *Wittich* tábornok, a német küldöttség főnöke, Drinápolyból táviratot küldött a szultánnak, amelyben arra kéri, fogadja szívesen a német küldöttség mély és tiszteletteljes halálját. A szultán válaszában újra megkérte a küldöttséget, hogy tiszteletéről és haláljáról biztosítsa *Vilmos* oszárzt.

Megtámadott németek.

Majna-Frankfurt, szeptember 8. A *Frankfurter Zeitung* jelenti Konstantinápolyból mai kelettel: Haifában (Sziáriában) bizonyos területnek az odaváló németek által történt jogszerű birtokbavétele után 80-nál több görög-egyesült sziari ember megtámadta a török öröket. Az utóbbiak kénytelenek voltak visszavonulni, de később az odasietett németek elkergették a támadókat, miközben mindkét részről többen súlyosan megsebesültek. A konstantinápolyi német nagykövet az eset után rögtön lépéseket tett a szultánnál, mire a szultán szigorú vizsgálatot rendelt el. Husz sziari embert letartóztattak, Haifába pedig katonasággal küldték az őrség segítségére.

A pestis.

Glasgow, szeptember 8. Ma két új pestise esetet konstaláltak. A kórházban most 14 pestisbeteg van. Pestisgyanus 2 ember, megfigyelés alatt áll 109.

Aberdeen, szeptember 8. Hivatalosan jelentik, hogy a Bergenből ideérkezett norvég alattvaló nem pestisbeteg.

Bányászok sztrájkja.

New York, szeptember 8. A *Journal* jelentése szerint a köszénbányák tulajdonosai nem akarták a munkásokkal való vitás ügyeiket választott bíróság elé terjeszteni. Bizonyosra veszik, hogy 100.000 munkás abbahagyja a munkát.

Közgazdasági táviratok.

New York, szeptember 8. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New Yorkban helyben 10.1/8 (10.1/8). Okt.-ra 9.30 (9.23). Decemberre 9.12 (9.05). New-Orleansban helyben 10.1/4 (10.1/8). — *Petroléum:* Stand white New Yorkban 8.05 (8.05). Stand white Philadelphában — (8.—). Refined in Cases 9.35 (9.35). Credit Balances at Oil City 1.25 (1.25). — *Zsír:* Western steam 7.10 (7.05). Rohe és Brothers 7.35 (7.35). — *Tengeri* irányzata igen szilárd. Szept.-re 45.1/2 (44.9/8). Decemberre 41.1/4 (40.9/8). — *Buza* irányzata szilárd. Piros őszli helyben — (79.9/8). Szeptemberre 78.1/2 (77.1/8). Decemberre 80.1/4 (80.9/8). Márc.-ra 83.9/8 (83.—). Májusra 83.1/8 (82.9/4). Gabona szállítási díja Liverpoolba 4.1/4 (4.1/2). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 8.1/4 (8.1/8). Szept.-re 7.10 (7.25). Novemberre 7.25 (7.40). — *Liszt:* Spring Wheat clears 2.80 (2.80). — *Cukor:* 4.1/4 (4.1/4). — *Őn:* 30.42 (30.42). — *Réz:* 16.66 (16.66). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, szeptember 8. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata szilárd. — Szeptemberre 73.1/4 (73.—). Októberre 73.9/8 (73.1/8). — *Tengeri* irányzata állandó. Szept.-re 40.1/2 (39.1/2). — *Zsír:* Szept.-re 6.80 (6.70). Októberre 6.82 (6.72). — *Szalonna* short clear 7.85 (7.72). — *Sertésbús:* Szeptemberre 11.10 (11.25). Októberre — (—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÖZGAZDASÁG.

Tőzsde. Az értéktőzsde zárva van. A mai ünnepnap magánforgalom csekély fizlet mellett nyugodt maradt, csupán egyes kötések fordultak elő Osztrák hitelrészvényekben és pedig 667-től 667.50-ig.

A hazai ipar emelése. Az Országos Iparegyesület végrehajtó bizottságának legutóbbi ülésén *Gelléri* Mór igazgató a következő javaslatot terjesztette be:

Az új iparágak meghonosítása tárgyában általunk megkezdett akció fejlesztése és az iparpártolási mozgalom rendszeres továbbvitelére érdekében van szerezni indítványozni: rendezzen az országos iparegyesület a legközelebbi időben rendszeres, de egyhással szorosan összefüggő kiállításokat, melyekben

kizárólag azokat a cikkeket kell feltüntetni, amelyek nálunk eddig a külföldről importáltaknak. Tüntessük fel gondosan a cikkek származási helyét, az évi import mennyiségét a főbb kelendősi piacokat stb, különösen az olyan cikkeknek, melyeknek Magyarországnak való meghonosítására a kedvező előfeltételek megvannak.

E negatív kiállítás rendezése körül kérje ki az egyesület a kereskedelmi miniszter ur, a kereskedelmi szaktestületek támogatását és szervezzen külön bizottságot a részletek megállapítása végett.

A bizottság a javaslatot elvileg elfogadta és pártolása érdekében a kereskedelemügyi miniszterhez előterjesztést tesz.

Sternberg Armin és Testvére hangszergyár, os. és kir. udv. szállítók B. dapest, VII., Kerepesi-ut 36) Zongora-tervek Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-kört sarak Zenepalota. Megjelent! MAGYAR-TILINKÓ-ISKOLA, melynek segítségével a tilinkón tökéletességgel és alaposan meg lehet tanulni játszani, — minden további magyarázat nélkül. Egyszermind 65 legsebbe magyar s más kedvelt darab, Ára 1 frt 50 kr.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Vezérigazgató: Benke Gyula, VI. ker., Andrásy-ut 5.

Előle Leánykiállítását Egylet Budapestén, VI. ker., Teréz-kört 40—42. szám. Alapítva 1863. évben. Kifizetett nájzatiékek 1892. december hó 31-ig 1.600.000 frt. Legelőgátsabb feltételek kiháztatási biztosításokra 300 ftről 10.00 ftrig.

Napirend.

Napló. Vasárnap, szeptember 9. — Római katolikus: G. 14. Mária n. — Protestáns: Gergőn. — Görög-orosz: (augusztus 27.) A. 13. Poem. — Zsidó: Elul 15. — Nap kél 5 óra 14 percek. — Nyugszik 6 óra 7 percek. — A hold kél délután 5 óra 55 percek. — Nyugszik 5 óra 28 percek reggel. — Holdtőle 6 óra 6 percek reggel.

A miniszterek nem fogadjak.
A Petőfi-Társaság felolvasó ülése az Akadémiában délelőtt 10 órakor.

Az öltér-egyesület közös istentisztelete az angolkisasszonyok templomában.

A ferencvárosi torna-klub kerékpár és atlétikai verseny a külső Sorokszári-utj versenypályán.

Az országos cipész-kongresszus második napja.

Nemzeti Múzeum. Képtár nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépőj mellett megtekinthető.

Országos Képtár az Akadémiában, nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma (Múzeum-kört 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.

Iparművészeti múzeum állandó bazarja nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum a városligeti iparsarnokban nyitva délelőtt 9 órától 12-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig, és délután 3—8-ig.

Közlekedési múzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Földtani Múzeum (Stefánia-ut 14.) nyitva délelőtt 10—1 óráig. Belépőj nincsen.

Zenés mise a belvárosi főplébánia templomban délelőtt 10 órakor.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgató: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakodó osztály és kereskedelmi szakkönyvtár VII. Kerepesi-ut 22. sz. Hivatalos órák délelőtt 9—12 óráig és délután 3—5 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, (a Kéleti mintatár és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás, melyben az üzletvezetőség árusítókai is eszközöl) a városligeti iparsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-kört 32. szám alatt.

Fontos sérvbajosoknak.

SENZÁCIÓSTALÁLMÁNY

Egy magyar találmány sem lett oly általánosan jónak elismerve, mint a Pollitzer által feltalált os. és kir. szék. **GUMMI-ERŐKÖTŐ.** Ez a szerződés előnyös a sérvbajosok számára a következők: 1. nem gyakorol kellemetlen nyomást. 2. Ugy éjjel, mint nappal hordható. 3. A polliták oly módon illeszkednek a sérvhez, hogy a sérvkaput teljesen elfedik és így a sérv lecsúszása lehetetlen. 4. A biztonsági óvintézkedéssel pedig a sérvbajos lecsúszása meg van gátolva. Gősztervezését nem egy helyen és külföldi orvosok tanácsai ismeretével. Helyszínelősegítést bizonyítottan továbbá azon számos kóros és hányati kórosok, mely a világon minden tájékozott (Német, Orosz, Francia, Olasz, Törökország, Amerika, India stb.) orvosok beárckozott, a melyek a t. vevőinknek mindenkor rendelkezésükre állanak. Gősztervezése mellett az árak következők:

Egyedüli ára 7 és 10 frt. Kétoldala 10 és 16 frt.

Gyermekeknek a felőlei olcsóbb.

Rendelésnél tessék megkérni a következő címre: Erdős, továbbá, hogy a sérv jobb, bal, vagy mindkétoldalú.

Nagy rakár továbbá valdó angol és francia acélrugó sérvbajosok, háskötők, köldököt, írg-tour, mindeneműl nébfeleskendő, éjszakeráris, hágyegyenestartó, legparna, ágybetét, havi-bajfelgatók és minden e s. aknába való cikkekben.

Egyedüli képviselőség valdó angol és francia

GUMMI-közlélegességekben.

Postai megbízások, rendelésnyelv pontosság és tisztaság mellett leggyorsabban átértesítel eszközöl.

POLLITZER MÓR és FIA

os. és kir. szabad. orthopediai kötszerek

Budapest, Deák Ferenc-utca 10. — Alapítva 1859

ÁRÉNYEK kívánatra zárt börtönben börtömben küldnek.

■ A címre ügyelni tessék. ■

M. KIR. OPERAHÁZ.
Nyári színet.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1900. szeptember hó 9-én.

A menyem.
Vigjáték 3 felvonásban. Írták: Fabrice Carré és Paul Bilhaud. Fordította: Adorján Sándor.

Személyek:
Leverdier Ujházi Malescot Hetényi
Leverdierm Rákosi Sz. Lodoiszka Paulayné
Paul Dezső Honoré Zilahi
Márta Csillag Ferdinand Latabár

Közdete 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1900. szeptember hó 9-én.

Másodsor:
Fernand házasságok.
Bohózat 3 felvonásban. Irta Feydeau. Fordította: Fái J. Béla.

Személyek:
Duverger Hunyadi Miss Betting R. Rostag.
Vivianeleány B. Leukei Lentyer Kassai
Bois d'Enghien Tapolcai Bonzin Balassa
De Fontant Szerényi Chaplain Kovács
D'Chennev. Gyöngyi Chanpain Mátráiné
Irigrua, Gál Pruneau neje Makróciné
Lucette Gant. Szerényi Antoinette Bálint R. B.
Marceline Varsányi Pomerol Kereszturi
Nini Galant Berzétei Házmeister Zalický

Közdete 7 1/2 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1900. szeptember hó 9-én.

A baba.
Látványos operette 4 szakaszban. Irta Ordonneau Maurice. Fordította Reiner Ferenc. Zenéjét szerzte: Audran Edmond.

Személyek:
Lancelot Hegyi Ágnesét Várdai
Maximin Vidor Benoît Parányi
Hilarius Németh Josse Talián
Hilariusné Krecsányi Guduline Harmath
Alésia Kürty Egy jegyző Ujvári
Chanterelle Solymosi 1-ső) beszélő Bán
Lorémis Tollagi 2-ik) baba Mátrai
Balthasar Horváth 3-ik) Rózsa
Basiliquo Hortobágyi 4-ik) Nagy

Közdete 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1900. szeptember hó 9-én.

Szulamit.
Zsidó daljáték 4 felvonásban. Kövessy Albert átdolgozásából írták: Beöthy László és Makai Emil, zenéjét szerzte: Davidsohn Emánuel.

Személyek:
Monád Mátrai Szulamit Sötér
Áron Sarlai Abigail Rózsa L.
Ábsolon Beöthy Cingitang Kardos

Közdete 7 1/2 óraker.

Jegyek a M. kir. Operaház, Nemzeti és Magyar Színház előadására kaphatók és előjegyezhetők Bárd Ferenc és Testv. zeneműkereskedéseiben Kossuth Lajos utca 4. sz. és Andrassy-ut 42. sz. a., valamint a New-York kávéházban. (Telefon.)

URÁNIA SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1900. szeptember hó 9-én.
Délután 4-ker és este fél 8-ker:
Páris 1900-ban.
Irta Salamon Ödön.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
(Budán, a Krisztinavárosban.)
Vasárnap, 1900. szeptember hó 9-én.
Délután 3 óraker, fél helyárrakkal.

A lengyel zsidó.
Színmű 3 felvonásban.

Este:
Az asszony verve jó.
Népszínmű 3 felvonásban.
Közdete 7 óraker

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Vasárnap, 1900. szeptember hó 9-én.
Délután 4-ker fél helyárrakkal.

Az árendás zsidó.
Népszínmű 3 felvonásban. Irta Klárné Angyal Ika.

Este:
Harmadsor:
A képviselőjelölt.
Eredeti énekes színmű 3 felvon. Irta Dr. Barthos Andor és Dr. Hédy Lajos. Zenéjét szerzte Dr. Erdélyi Lajos.
Közdete 7 óraker.

EDEN Színház

Vendégszerrep
összjáték
fantasztikus látványosságok vállalata
Somossy mulatóban.

**Ma vasárnap
2 nagy előadás 2**

délután mérsékelt melegedél.
A délutáni előadás a családok és a környéken lakó közönség figyelmébe ajánlatik.

1/2 óraker. **8 óraker.**

Uj műsori Cindereella! a kristály papucs Hydreia! a vízben élő és uszó emberi fej. **Satanelle** a csodaszekrény. Hölgyek és urak a nézőkörből rögtöni eltüntetése. — Örögmosoda Animéla családampája. — **Egy utazás az indiai bűvészkertben.**

A rémes műterem. Bohózat angol némajáték. — American Bioscop új mutatványa stb. stb.

FOLIES CAPRICE.
9 óraker Ma 9 óraker

Der Hausjude.
10 óraker 10 óraker
Szenzációs ujdonság!

Ügyvédek alkonya.
Eredeti magyar bohózat. Irta egy ősjogász. Rendező: Rott Sándor.

11 óraker 11 óraker

Hotel Narrenhaus.
Bohózat. Irta: LEITNER H.

SISTERS VALERIE
angol ének- és tánc-duettisták.

Keleti kávéház

VII., Csömöri-ut 14. sz.
Ma és minden este a
Balaton-Füredi hírneves zenekar
hangversenyez
KISS JANCSI vezetésével.

HOTEL „UNION“ SZÁLLODA
Budapest, az Operával szemben, ét-
terem, telefon, villanyvilágítás.
Utazóknak kedvezmények.

Vegyen iskola

5 fttól

kezdve tiszta gyapjuszövetből Kohn Heilmann és fia az „Angol szabóhoz“ címzett legnagyobb férfi és gyermekruha áruházában Budapest, Károly-körút 12.

Szabott árak.

Nagy vagyont,
órásai jövedelmei szerzhethet az ország bármely helyén, ugy falun, mint városban lakó férfi vagy nő, könnyű otthoni munkával, ha a „Kereskedelmi Vegyészeti“ című könyv most megjelent, két-szeresen bővített harmadik kiadását megrendeli, mert e könyvből egy férfi, nő mint gyermek 540 különféle foglalkozást tanul meg, melyely előképzettség és tökébelekítés nélkül naponta 20—30 koronát, évente 5—6000 koronát csekélyfáradtsággal, otthoni munkával megkereshet. A kinek biztos, jó keresete nincs, vagy foglalkozás nélkül van, ki családját hasznosan akarja foglalkoztatni, rendelje meg bízalommal a „Kereskedelmi Vegyészeti“ Ezen vagyont érő könyvet az első kiadás 6 korona bolti ára helyett 2 korona 50 fillér kedvezményért árért rendelheti meg mindenki a „Kereskedelmi Vegyészeti“ könyvkiadó-vállalatnál **Úpest, Lőrinc utca 24.** Ugyanitt csekély havi részletfizetésre mindennemű könyvet megrendelhetők. Könyvárjegyek ingyen és bérmentve.

ISKOLA HEGEDÜK.

3, 4, 5, 6 ftt s feljebb teljesen felszerelve (tokkal, vonóval és gyauntával együtt) 7, 8, 9, 10 ftt s feljebb. Hegedűiskolák 1 ftt 50 krtól felj. 3 fttig, valamint az összes iskolák és zenekari hangszerek, ugyszintén harmonikumok iskolák használatra a legjutányosabban szerelhetők be:

Sternberg Armin és Testv. cs. és kir. udvari hangszer-gyár, BUDAPEST.

Koropent-ut 36. szám. Kuvon zongoratermek Kossuth Lajos-n. 22., (Károly-körút sarkán) Zenepalota. Képes árjegyek ingyen, de megnevezendő, hogy miéle hangszerről kívánatik árjegyzék.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógycélokra szolgál

Ajánlják:
Dr. Korányi és Dr. Kéty
egyetemi tanár urak.

Idegbajokban, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségeknél stb. kitűnő sikerrel használhatók. Árak vidékre kőbányai vasut állomásra szállítva 1 láda 80 nagy palack ... 17 k. 50 f. 1 ... 80 kis palack ... 13 k.

A fogyszárai adót is beleértve.
A láda és üres palackok 4 hónapig belüli bérmentes visszaadással 5 korona visszaszolgáltatni.
Budapesten kapható minden fűszer- és osemgekereskedésben és poharanként a „Quisiana Automata Buffet“-be is.

Dupla maláta sör és világos márciusi sör ládánként 1 koronával olcsóbb.
Ezen sörök eredeti minőségben hónapokig elállanak **MEGREDELESI HELY.**
Királysórfőző Budapest-Kőbánya.

KÖRÜTI FURDO GOZMOSO

Fedett uszoda.

Új és porcelán kádfürdők. Erzsébet-körút 51. szám. Hídegvizura, villamos fürdők. A gőzmosoda gyorsan és pontosan tisztít megbizásait.

Vigyázz!

és bámulj, mire képes Magyarország legnagyobb cipőgyára. Minden oly megrendelő, ki az országosjáról kuzán megjelöl, azaz nov. 17-ig 10 forintig terjedő bevásárlást tesz, az 1/2 osztály-sorsjegyet kap ingyen.

20 fttos bevásárlásnál 1/4
25 „ „ „ 1/3 „ „ „
35 „ „ „ 1/2 „ „ „

A sorsjegyet az első megrendelésnél rögtön elküldetik. — Minden néven vásárolt cipők tartásáig 6 havi felelősséget vállalok, elszakadás esetén ingyen megcsinálom. Nem totális esetén a pénz rögtön visszaküldik.

Férfi sima víz cipő egy darabból, 3-szoros talppal, meleg béleléssel 3.40
Posztó cipő borjúbőr borítással, dupla talppal, meleg béleléssel 3.40
Posztó cipő legf. oroszlak borítással, erős talppal, meleg kivitel 4.
Legf. vízű, fűzős cipő, eleg. erős kiv. meleg v. vízszelvényes 3.50
Női posztócipő, oroszlak borítással, elegáns kivitelben ... 3.50
Fűzőscipő legf. zörgőbőrű, prémium beszegeve, báránybőr bé. 4.
Mértéknek elegendő a lábát egy papírral való lerajzolása. — Nem megfelelő cipőket saját költségemen kicserélem. — Árjegyzék jobb száz átválal ingyen és bérmentve.

AGULAR DÁVID fia BUDAPEST, Doák-tér 6. sz.

Magyar tollal írjon minden magyar ember!

SCHULER JÓZSEF Első magyar acélírótoll és tollszár gyárának kiténő gyártmányai

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmulhatatlanok és jóságuknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek.

Különösen ajánlhatók: Dániel Ernőné 564 szám, 530 szám, 532 szám, 406 szám, 450 szám, 155 szám, 255 szám, 1896 szám.

Minden papírkereskedésben kapható.

Gyümölcs és szőlőbor készitési gépek.
Gyümölcs-, must- és szőlőbor sajtók, folytonosan ható kettős „Herkules“ emeltyű szerkezettel és nyomerő szabályzóval. A munkaképesség 20%-kal nagyobb mint bármely más sajtónal.

Szőlő- és gyümölcszúzó és bogyo-morzsolók.
Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Gőzös- és gyümölcs-örök, aszaló-készülékek gyümölcs- és fűszér-aszalásra, gyümölcs vágó és hamozó gépek, legújabb szerkesztésű szab. önműködő „Syphonia“ gyümölcs- és szőlővessző permetezők, gyárának és szállitásnak jótállás mellett a legjobb kivitelben.

MAYFARTH PH. és TÁRSA
cs. kir. kiz. szabad. gazd. gépgyárak, vasöntő és gőzhámor. BECS, II. Taborstrasse 71. Kiténtetve 400 arany, ezüst és bronz éremmel. Az országos gazdasági egyesület által Szegeden 1899. évben rendezett kiállítás alkalmával a nagy arany éremmel kiténtetve. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontelárusítók felvételnek.

Olcsó butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtos fényezett	34 ftt	1 ebédlőszék, 6-német stíl	4 ftt
2 ágy, fényezett	22 „	1 íróasztal, 3 fiókos	16 „
1 öjjeli szekrény, fényezett	8 „	1 hálószoba, matt diófa	105 „
1 mosdó, 2 ajtos, fényezett	14 „	1 hálószoba, faragott	135 „
2 szekrény, 2 ajtos, diófa, matt	34 „	1 garnitúra crépe- vagy bourette-behuzat	55 „
2 ágy, magas, diófa, matt	34 „	1 garnitúra selyem-behuzat	80 „
2 öjjeli szekrény, diófa, márvánnyal	22 „	1 garnitúra plüss-behuzat	80 „
1 kredenc, 4 ajt. fiúlkés, faragott, márv.	48 „	1 szalonasztal	10 „
1 diván, magas támla szőnyeggel	40 „	1 consol márvánnyal és tükör	26 „
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	14 „		

Nagy válasszék egy-egy, valamint a legdiszesebb kivitelű butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe
Budapest, Erzsébetter 18 Sas-utca sarok, I. emelet.
Árjegyzék kivanatra ingyen és bérmentve

